Občasník

zima - zima - winter

List pracovníků a spolupracovníků firmy Isolit-Bravo spol. s r. o.
Kwartalnik pracowników i współpracowników firmy Isolit-Bravo społ. s r. o.
A quadrimonthly gazette of colleagues of Isolit-Bravo.

foto: Martin Šlesingr

BRAVO

Výhody spolupracovníka ve firmě Isolit-Bravo,spol. s r.o.

Často mluvíme o „motivačním plánu", či „zaměstnaneckých výhodách" a nevíme přesně, o jakýchže to částkách vlastně hovoříme.Vzal jsem tedy tužku a papír a začal počítat průměrného zaměstnance IB. Přiznám se, že jsem byl sám překvapen, k jak vysoké částce zaměstnaneckých výhod jsem dospěl.Možná budete také. Ostatně, posuďte sami:

Spolupracovník - Zaměstnanec I-B za období 1-10/07 mohl průměrně obdržet měsíčně od firmy:

1. měsíční mzdu ve výši 19 531,- Kč
2. firma za něho zaplatila sociální a zdravotní pojištění ve výši 6 834, - Kč
3. penzijní připojištění 520, -Kč
4. životní pojištění 600,- Kč
5. příspěvek na obědy 780,- Kč
6. znalostní prémii na konto Bravo 1500,- Kč
7. doplatek na dopravu 500,- Kč (dojíždějícím z Polska)
8. doplatek na ubytování 500,- Kč
9. úhradu úroků z půjčky 100,- Kč
10. ostatní (LDT, sportovní akce a podobně) 100 Kč

Součet : 30 965,- Kč

Na výše popsané zaměstnanecké výhody může dosáhnout každý zaměstnanec naší firmy. Záleží na každém jednotlivci zda využije příspěvek na obědy, nebo se zúčastní sportovní akce. Také je třeba si uvědomit, že pro jiné firmy není samozřejmostí hradit penzijní připojištění nebo životní pojištění zaměstnanců

Ing. Jiří Bláha
Vedoucí finanční účtárny

Úvodník

Čtěte dětem pohádky!

Read fairytales to your children! It makes them (and you) wiser. We are neither fallsparrows nor fallcats!

„Čtěte dětem pohádky!“ ,vzkázali Čechům bývalý prezident Václav Havel se svojí manželkou. A exprezident hned předvedl, jak na to.Četl a ráčkoval, až se z něho kouřilo.Přidávám se k nim.Čtěte pohádky! Je to poučné a hezké pro děti a vy přitom také nepřijdete zkrátka. Mám tři děti a dvěma jsem poctivě pohádky četl. Té první, protože byla prvním dítětem. A tomu poslednímu, protože jsem tušil, že už je poslední a pak nebudu mít pohádky číst komu. Odflákl jsem to jenom u té prostřední-snad mi to odpustí.

Josef Lada v Bubácích a Hastrmanech popisuje nádhermou scénku, jak strašidlácké děti létaly na kouzelném koštěti vysoko nad střechami chalup vesničky Syslova, ale nic se jim nemohlo stát, protože „ aby spadly, byla věc zhola tak nemožná, stejně, jako nemůže spadnout ze stromu vrabec nebo kocour“.Zákon logiky tak skutečně velí – vrabec i kocour se narodili s přirozenými reflexy, které jim v pádu zabrání. Stejně tak my, lidé, jsme se narodili s přirozenými reflexy, které nám brání počínat si hloupě, neekonomicky, plýtvat.Narodili jsme se s přirozenými reflexy pracovat dobře.Rozdíl je pouze v tom, že kocour i vrabec hrají vždy „na sebe“. Jestliže jeden nebo druhý bude laxní a ze stromu spadne, natluče si jen a jen on sám.Ne tak je to vždy s lidmi.Pokud pracují na společném díle, je celkem dobře možné to odfláknout s tím, že si nenatluču já, ale že se to ve společném kotli rozpustí a trochu si natluče celek, což já osobně nepocítím. Takových případů vidíme kolem sebe, bohužel, denodenně mnoho.Plýtváme s materiálem a s prací jak by sám doma nikdo neplýtval, nevzrušuje nás nepořádek, jaký by doma žádná hospodyně nesnesla. V manažerských věcech si často počínáme jako slon v porcelánu a ještě se divíme – „No co, co?!“ Kdybychom ale vyráběli či prodávali soukromě třebas jen kolíky do hrábí, to už bychom si, panečku, počínali docela jinak! Zamysleme se na chviličku, jaká je odpomoc od shora uvedených nedostatků.

První, co vás napadne, bude jistě převést maximum možného na konkrétní osobní průměty. Faktem je, že kdyby vrabci a kocouři poznali, že ze stromu mohou spadnout, ale bude to bolet jiného vrabce či kocoura, asi bychom zažili hromadný jev „pádovrabců“ a „pádokocourů“, to znamená, že by nám zničehonic ze stromů padali tito živočichové na hlavu jako švestky v říjnovém větru.Mzdový systém, který stále upravujeme ,se snaží v podstatě co nejlépe převést konkrétní výkon práce na konkrétního pracovníka.Ideálnímu stavu, tzn.“spadneš ze stromu, natlučeš si sám a ne někdo jiný“, se ovšem můžeme pouze přibližovat.Podstatné je, že se o to snažíme , a že systém je stále otevřený vašim dobrým návrhům a podnětům. Máte pocit, že víte lépe, jak zařídit, aby se výsledky práce jednotlivce nebo malé skupinky lépe a přímočařeji promítaly do jejich výplaty?! Pak sem s tím, můžeme se domluvit.

Vedle toho ale zcela jistě platí, že jsme lidé.Dokážeme solidně pracovat a nemusí za námi stále stát dráb, který nás bude kontrolovat. Nemusí být ani každý úkon proměněn v konkrétně do portmonky pršící koruny,desetikoruny, stokoruny. Máme přece svoji lidskou a pracovní čest, kterou si neseme celým životem. Jestliže jdeme k lékaři, očekáváme také solidní práci a jednání, aniž by za námi stál zástupce pojišťovny a říkal mu : Správný steh 30 Kč, nesprávný mínus 50! V dnešní době se nikdo ani nestará, kolik a jakým motivačním způsobem lékař bere, kolik má služeb a zda je spokojen s primářem - jen se od něho chce za všech okolností perfektní práce.Zajímavé, že titíž lidé potom ve svém zaměstnání nadávají, když se v daleko mírnější formě chce něco podobného také po nich.Nemám pro takové příliš pochopení. Na lidskou práci lze jistě aplikovat Štěpánkův zákon č.1 :*Povinnost, první ctnost!* A leckdy také Štěpánkův zákon č.2 : *I kdybych měl zmatečného zákazníka a k tomu natvrdlé spolupracovníky, nemůže mě to přinutit a ani to není omluva, abych odváděl špatnou práci!* Tím nechci nikoho urazit a nemám na mysli žádného konkrétního zákazníka ani žádné konkrétní spolupracovníky – utínám tak jenom típec časté výmluvě a dávám návod, jak si počínat. To znamená za všech okolností, ať svítí Slunce nebo padají trakaře, pracovat co nejlépe - protože tak mi velí čest, se kterou jsem se už narodil, stejně jako vrabec s reflexem létat a kocour nespadnout ze stromu Nejsme přece žádní pádovrabci ani pádokocouři!

Ing.Kvido Štěpánek
ředitel firmy

Práce

Co bude dál?

What is to happen next? Who is to work in CZ if all are that much overloaded?

Nedávno mne zaujal článek v denním tisku, který byl nadepsán poněkud neurčitým titulkem: „Český sen Ukrajinců pomalu končí". Autor se zde zamýšlel nad současnou situací na trhu práce, nad každodenní snahou firem získat nové zaměstnance a nad možným vývojem v budoucnosti. Po vlnách pracovníků ze Slovenska, Polska, Ukrajiny a nyní krátce i Bulharska a Rumunska se prý stále více firem poohlíží po možnostech najít zaměstnance v Asii. Hitem začíná být Vietnam a Mongolsko. Pro tradiční Slováky, Poláky a nově již i Ukrajince evidentně přestáváme být zajímaví přímo úměrně tomu, jak se zvedá životní úroveň v jejich mateřské zemi. V situaci, kdy je velká část výrobní sféry závislá na práci cizinců, to není zrovna dobrá zpráva. Připočteme-li k tomu i fakt, že vyřízení pracovního povolení nového cizince ze zemí mimo EU trvá v průměru 5-6 měsíců (což nám na atraktivitě jistě nepřidá), je nasnadě otázka: Co bude dál? Kde vezme naše ekonomika dostatek šikovných a pracovitých lidí, pokud chce udržet ekonomické tempo z posledních let? ¨

Odpovědným úředníkům pomalu začíná docházet, jak složitý a nepříjemný problém mají na stole. Nové spásné návrhy typu „Zelená karta" jsou toho důkazem. Demografický vývoj je jasný, nynější silné ročníky budou ekonomicky činné nejdříve za 20 a více let. A jaká bude jednou jejich pracovní morálka, to už si raději nikdo ani odhadovat netroufá…

Muselo to však dojít až tak daleko? Máme mít na jedné straně armádu nezaměstnaných a na straně druhé se obávat, že se řada firem zastaví bez odpovídajícího přílivu cizích pracovníků? Odpověď se zdá jasná, řešení ještě jasnější. Pojďme je zaměstnat a alespoň částečně tak snížit tu hrozivou závislost! Ovšem pozor! Jak to tak v politice bývá, čím jednodušší otázka, tím složitější řešení. Oni totiž ti nezaměstnaní jsou především voliči. A je to celých osm procent poměrně disciplinovaných voličů. Jejich hlas závisí do značné míry na tom, jak moc je stát a vláda obtěžuje s prací a jak je štědrá při výplatě dávek. Proto se dosud žádná z vlád neodvážila k razantním krokům na podporu snížení nezaměstnanosti a recept zní-PREVENCE!. Tato patová situace připomíná do jisté míry i další ostudnou věc současnosti – stav bezpečnosti na našich silnicích. Také zde se zaměřujeme především na nic neřešící prevenci na úkor represe, i když každému soudnému člověku je jasné, že výukové programy typu „Jak správně předjíždět" žádného piráta silnic neumravní. Stejně tak působí komicky nezaměstnaný, který se přijde zeptat, zda ho zaměstnáme, když se po osmi letech přežívání na úřadě přihlásí do rekvalifikačního kurzu na obsluhu počítače (!)

Zázračný recept, který by přivál zástup motivovaných tuzemských pracovníků se tedy nejspíš neobjeví. Jak bylo popsáno výše, dílem proto, že není vůle zvednout zahálející rezervy a dílem v důsledku nepříznivého demografického vývoje.

Stejně jako v jiných věcech, musíme se i v této oblasti spolehnout sami na sebe. Naše společnost byla průkopníkem multikulturní pracovní společnosti vždy a to i v dobách, kdy se ostatní zaměstnavatelé nad naší snahou shovívavě usmívali. Nyní složitě a překotně dohánějí, co zanedbali!

Pojďme tedy i nadále budovat otevřenou pracovní společnost, která nabízí každému stejné šance, odstupňované pouze tím, kam až je schopen odborně dosáhnout. Podporujme vzdělání a postup na stále náročnější pracovní pozice, vychovávejme vlastní odborníky. Zapojme se všichni do tohoto procesu a nemusíme mít obavy o nové spolupracovníky. Najdou si nás sami.

Martin Šlesingr
Personální oddělení

Hospodaření s energií

Energy management in IB

Náklady na energie tvoří významnou část nákladů firmy. Pro představu za elektrickou energii uhradí naše firma 16 mil. Kč ročně. Cena elektrické energie rostla každý rok o 8 % a v příštím roce o 16 %. Z důvodu trvalého rozvoje firmy a rozšiřování výroby stoupá naše spotřeba každý rok o 10 až 15 %. Například příkon nového stoje na pokovení plastových výlisků je 320 kW. Doposud navržená úsporná opatřeni nevedou k snižování energetické náročnosti. Stále se projevuje lhostejnost pracovníků k regulaci, např. vypínání nevyužívaných spotřebičů.

V oblasti vytápění a spotřeby plynu pro energetické účely se můžeme pochlubit dobrými výsledky. Za odebraný plyn uhradíme ročně asi 300 tis. Kč, z toho třetinu spotřebujeme pro vyhřívání peci a zbytek asi 38 000 m3 spotřebujeme na vytápění budov. Toto množství odpovídá spotřebě asi 10 rodinných domků. Nízké spotřeby plynu jsme dosáhli díky využití tepelných čerpadel o výkonu až 300 kW. Dále všechna teplá voda je ohřívána odpadním teplem z kompresorů na stlačený vzduch.

Pro motivaci k dalšímu hledání opatření k snížení spotřeby energie vyhlašuje vedení firmy:

soutěž O nejlepší opatření k úspoře energie

Podmínky soutěže:

Návrhy je možné podávat do 28.2.2008 ing.Rubešovi. Tři nejlepší realizovatelné návrhy budou odměněny částkami 5.000, - Kč, 3.000,- Kč a 1.000,- Kč. Za každý realizovaný návrh bude navrhovateli vyplacena odměna ve výši 15 % ročních úspor . Podrobnosti naleznete na nástěnkách firmy.

Ing.Josef Rubeš
Vedoucí PZP

Evropská unie

Kdo je to koordinátor?

Coordinator? What stands that guy for?!

Rád bych Vás seznámil s novou funkcí dle nového stavebního zákona a tou je koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Funkce koordinátora je zanesena nejen v zákonu č.309/2006, ale také v nařízení vlády č.591. A když to vezmeme po „evropsku", tak je vše výše zmíněné obsaženo ve směrnici rady evropských společenství č.92/57/EHS.

Nechme zákonů a podívejme se konkrétně na něj, na koordinátora. Kdo vlastně je? K čemu je dobrý?

Způsobilý koordinátor je proškolený bezpečnostní, stavební a koordinační odborník, jehož úkolem je uvádět v soulad opatření bezpečnosti práce v etapě přípravy a realizace stavby. Koordinátor se zajímá o práce na stavbě nejen z hlediska organizačního, ale i preventivního.

Tuto osobu si najímá a zároveň platí stavebník (investor) na stavbách, kde dle stanovených kritérií výše uvedených zákonů stojí: „když předpokládaná doba práce je delší než 30 dnů a bude na nich současně pracovat 20 fyzických osob po dobu delší než 1 den", nebo „délka pracovních dnů přesáhne 500 dní v přepočtu na jednu osobu", nebo „když platí poslední podmínka a ta zní když na staveništi jsou vykonávány práce vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví". Tento seznam je opravdu dlouhý, zahrnuje práce od zemních až k montážním, či činnosti v blízkosti elektrického vedení.

Zde vidíte, že stavět je poměrně složitá záležitost a nový stavební zákon značně komplikuje investorovi jeho záměr. Jednoduše řečeno: „Stavět rozsáhlé stavby dle nového zákona je čím dál tím více náročnější, zdlouhavější a nákladnější.".

A co od koordinátora můžete za své peníze očekávat? Oznámení o zahájení prací oblastnímu inspektorátu bezpečnosti práce a hlavně „Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi". Tento plán musí obsahovat časový harmonogram prací, specifikaci rizik kde bude napsáno, jak se vyvarovat daným rizikům, grafické znázornění staveniště a odpovědné osoby zhotovitele stavby. Tento plán se během stavby musí aktualizovat tak, aby korespondoval s průběhem prací.

Ze statistických údajů členských států dojde ročně k 1.200 smrtelným úrazům ve stavebním sektoru. Toto číslo je přímo alarmující a je zapotřebí s tím začít něco dělat. Ta doba právě nastala!

Je tato nově zřízená osoba Zapotřebí? To je otázka. Můj názor je takový, že když se bude brát funkce koordinátora zodpovědně a zabrání či sníží počet úrazů na stavbách nejen v naší republice ale i v rámci evropské unie, bude jen dobře.

Pawera Tomáš
správce budov

Konkurence a užitná hodnota

Pavel gives lessons on correct sale.

1/ Proč si to mám koupit právě u Vás ?

Jedna z nejčastějších otázek, kterou dostáváme v prodejnách od prodavačů je : „Proč si máme vybrat vás a ne jinou značku od Vašich konkurentů?"

Tuto otázku si pokládá před nákupem každý zákazník. Bohužel velmi smutným faktem je, že mnoho prodejců na toto nedokáže uspokojivě odpovědět, aniž by to byly otřepané fráze typu : naše kvalita je lepší, máme větší sortiment, pravidelné dodávky.

Když nákupčí sdělí prodejci, že totéž tvrdí i ostatní, tak je prodejce v dosti případech v koncích.

Právě odlišnost naší firmy od ostatních nám zaručí, že si naši zákazníci a koncoví uživatelé všimnou právě našich výrobků a reklamy. Určitá výjimečnost nám pomůže překonat zákazníkovi námitky a přesvědčit jej o naší jedinečnosti a tím opomine i tlak na cenu. Tato odchylka od ostatních nám však přivede nejvíce zákazníků a právě takových u kterých nemusíme soupeřit s cenou s ostatními.

2/ Konkurence je levnější

Velmi často prodejce slyší : „konkurence to má levnější" a následně je vyžadována sleva, kde se buď uskuteční obchod a my sice vyděláme, ale o něco méně anebo se obchod neuskuteční a my nevyděláme nic.

Každá koruna, která se poskytne ve slevě mohla zůstat prodejci, pokud by našel správné prodejní argumenty.

Pokud dáme zákazníkům například 8% tak při 1000 Kč je to 80Kč, ale pokud toto vztáhneme například na částku 100 mil, tak již ztrácíme 8 milionů.

Mnoho firem namítne, že se tím zvýší obrat, pokud je cena nižší a tím se vrátí finance zpět, málokdo to ovšem spočítá v reálných číslech.

Proveďme si malý výpočet.

Prodej před slevou :

100 mil. Kč za celkem 100 výrobků – předpokládaný zisk 10% tj. 10 mil.

Prodej při slevě 8% :

92 mil Kč za celkem 100 výrobků – zisk 2% tj. 2 mil. Kč

Aby bylo dosaženo stejného zisku jako před slevou, tak musíme prodat 5x více výrobků aby zisk byl stejný jako prodej před slevou.

Nyní si můžeme položit otázku na kolik je reálné, aby 8% sleva nám přinesla 5 x více zákazníků nebo nikoliv.

Zde se zase dostáváme v podstatě oklikou zase k překonání námitky „proč si to mám koupit zrovna u Vás? „

Evropská unie

Z tohoto důvodu mnoho firem své prodejce posílá na různé tréninky obchodních dovedností, protože si výše uvedené skutečnosti uvědomují a přitom někdy stačí tak málo a zachrání to nemalé finance.

Pokud si zákazním myslí, že cena je příliš vysoká, tak je také chyba na straně prodejce, který nedokázal správně sdělit užitnou hodnotu daného výrobku a proto se zákazníkovi zdá, že je cena vysoká. Zde je možné uvést na jednoduchém možném příkladu:

1/ Prodejce při prodeji automobilu sdělí : automobil má dobrou sedačku

Na zákazníka to v tomto okamžiku působí, že auto má sedačku a považuje to za samozřejmost, která nijak nevybočuje od ostatních, tudíž její hodnota v očích zákazníka je v podstatě stejná jako ostatní

2/ Prodejce při prodeji automobilu sdělí : automobil má anatomickou sedačku

Zde již zákazník vnímá, že automobil má sedačku, která je zřejmě odlišná od ostatních a je ochoten zaplatit i více, než při strohém sdělení, že auto má sedačku

3/ Prodejce při prodeji automobilu sdělí: automobil má tvarovanou sedačku z důvodu, že při cestách Vás nebudou bolet záda a je velmi pohodlná

V tomto případě, pokud zákazník je často na cestách již vnímá sdělenou informaci tak, že si nekupuje automobil se sedačkou, ale v tomto okamžiku si kupuje užitek v podobě sedačky, která je tvarovaná a dává záruku, že při cestách nemusí tak bolet záda.

Všechny příklady mluví přitom o jedné a té samé sedačce v automobilu.

Které sedačce dáte přednost vy ?

Zákazník nekupuje „VĚC“ , ale kupuje její užitnou hodnotu a pokud prodejce tuto užitnou hodnotu nevysvětlí, tak zákazník bude mít vždy pocit, že věc je drahá a nekoupí si ji. U každého člověka může být užitná hodnota jiná a to i u tak standardní věci jako je varná konvice. Vím, že to zní poněkud zvláštně, ale podívejme se na příklad.

Bydlíte s tchyní v jedné domácnosti a tchýni se rozbije varná konvice. Na tuto konvici byla zvyklá několik let a nyní ji nemá k dispozici. Proto Vás požádá, zda by nebylo možné si u Vás ohřát vodu na čaj nebo kávu a nezůstane jen na dobu ohřevu vody, ale ještě o chvilku déle a takto se to bude několikrát opakovat za den. Každý člověk rád pomůže, ale pokud to bude trvat delší čas, tak i trpělivost má své hranice. Muž se kouká na fotbal a zrovna přijde tchýně, že si udělá čaj nebo kávu a samozřejmě nebude potichu, čímž společensky končí sledování fotbalu a muž se věnuje společenské konverzaci, jelikož maminku své vyvolené přeci nemůže odbýt. To stejné je když si dcera telefonuje s kamarádkou a zase přijde tchýně a zase si chce uvařit vodu v konvici. Myslíte si, že bude nadále nerušeně telefonovat dále. Předpokládám, že nikoliv. Ukončí telefonát s tím, že zavolá později. Přitom příčinou všech vyrušení je rozbitá rychlovazná konvice.

Po čase se jistě najde chvilka a konvici manželé rodičům koupí a jistě koupí takovou, která bude kvalitní a je předpoklad, že dlouho vydrží, aby se situace hned tak neopakovala. Tchýni velmi rádi uvidí a popovídají si s ní, ale nemusí to být několikrát za den a čas si na toto najdou. Co vlastně bylo vlastním předmětem koupě ?

Byla to rychlovarná konvice, nebo vlastní klid a více soukromí ?

A takto to je i u zákazníků, kde prodejce sice může předpokládat, ale zejména musí vědět jakou užitnou hodnotu zákazník vyžaduje a pak může nabídnout odpovídající výrobek, který splní užitek pro zákazníka, přičemž technické parametry jsou v tomto na okraji zájmu.

Jak se ptáte Vašich zákazníků ?

Ing. Pavel Jiruška

Pracovní prostředí, ekologie

Kontraktační den 22.9.2007
Hotel **** Bobycentrum, Brno

Day of Bravo in Bobycentrum.

Letošní hlavní podzimní kontraktační den se konal 22.9.2007 na Jižní Moravě a to v Brně v Hotelu Bobycentrum. I tentokrát byla pro obchodníky připravena přehlídka našich Bravo výrobků a všichni účastníci měli možnost objednávat za velmi výhodné ceny. Nechyběla ani nová nabídka sad Bravo výrobků sestavená z nejprodávanějších produktů za atraktivní ceny. Během dne jsme obchodníkům představili všechny Bravo novinky, které budou v prodejnách před letošními vánocemi.

Celým kontraktačním dnem provázel náš známý moderátor a uváděl doprovodný program sestavený z tanečních vystoupení mažoretek a breakdance skupiny, pravidelných prezentací nových výrobků a ochutnávek připravených lahůdek. Během dne byla k dispozici i naše kadeřnice, která prakticky předváděla vlasové výrobky značky Bravo.

I v Brně se vařilo v Bravoskách, smažilo na pečících plátek, mixovalo v chopperech a prakticky se předváděly naše Bravo výrobky. Připraveny byly chutné recepty od číny, grilovaného masa a zeleniny až po švestkové buchty připravené v Bravosce. Pro všechny byl připraven i nápojový koutek s praktickými ukázkami vaření v konvici Patricie, Espressu a ukázky přípravy lahodných ovocných džusů a zeleninových šťáv v letošní novince odšťavňovači Fruito. Jedna z nejlepších kombinací tedy byla černá buchta z Bravosky a presso z našeho Espressovače.

Největší úspěch ovšem mělo vystoupení obyvatel Domova Olga z Blanska, které naše firma dlouhodobě podporuje. Domov Olga nám předvedl krásné vystoupení sestavené z písniček a tance a upoutal pozornost všech přítomných svou srdečností a radostí ze života.

Podzimní kontraktační den se nám vydařil. Nyní se můžeme začít soustředit na další kontraktační den plánovaný na jaro 2008

Ing. Michaela Pešková
Referent nákupu

Malé okénko ekologie
Ecology Window

Máme tu podzim, kdy se příroda chystá k zimnímu spánku a stromy ulehčují svým korunám, odkládají listí, aby unesly tíhu sněhové nadílky, kterou u nás v „opičích horách" mohou očekávat každým dnem. Naše zahrady se pokrývají žlutavou záplavou a protože jsme lidé pilní a nenechaví bereme do rukou hrábě, abychom na jaře neměli toliko práce. Po té ale nastává věčná nerudovská otázka: "Kam s ním?" Spadané listí pro nás představuje desítky a stovky kilogramů odpadu, kterého je třeba se nějak zbavit. Dříve se jednoduše listí nakupilo a pálilo, dnes je ale pro společnost tato alternativa nepřípustná. Dle mého názoru stanoví zákon jasně, že je zakázáno listí jakožto i jiný odpad pálit. Jediným dovoleným způsobem jak jej můžeme sami zneškodnit je kompostování. Nemáme-li tu možnost pak je naší povinností jej odvést, či zajistit odvoz na místo k tomu určené. Obec má právo za nedodržení legislativy udělit pokutu. Bohužel řada z nás toto nařízení nedodržuje a vesele pálí dál a to nejen listí ale i jiné odpady. Staví se tím do rozporu se zákonem a ještě tak "otravují" život svým spoluobčanům, kdy v případě, že chcete vpustit do svého příbytku jedny z posledních teplých paprsků slunečního svitu a čerstvý vzduch, navalí se Vám dovnitř hustý dým z hořícího navlhlého listí. Nebo sušíte-li prádlo na zahradě můžete si být jisti, že vůně aviváže nebude dle Vašich představ. V případě, že máte to štěstí a bydlíte v oblasti, kde se kouř drží déle pokud nefouká silný vítr, muže se Vám stát, tak jako mně, že se probudíte uprostřed noci díky štiplavému kouři, který se přes zavřená okna vkrádá do bytu. Za to vše díky sousedům, kteří ačkoli vědí, že

Ekologie

nemají tak činit, pálí odpady pod rouškou noci.

A proč vlastně odpad nesmíme spalovat? Je to jen výmysl zákonodárců, kteří už nevědí, co by si na nás uchystali? Každé spalování uvolňuje do ovzduší zásobu uhlíku uloženou ve fosilních palivech, ale především je zdrojem nežádoucích a škodlivých látek (oxidů dusíku, oxidu uhličitého, dioxinů atd.) Právě CO2 přispívá k prohlubování skleníkového efektu atmosféry, který má za následek globální oteplování planety. Nejnápadnějším důsledkem emisí škodlivin ze spalování je úhyn rozsáhlých horských lesů podél celé severní hranice naší země.

Je pravdou, že momentální ekonomická situace, kdy ceny energií rostou k lepší ekologii mnoho nepřispívá. I statistiky hovoří o tom, že hodně domácností se vrátilo k topení tuhými palivy a to především k levnějšímu hnědému uhlí. Jaký vývoj bude v této oblasti nadále ukáže brzká budoucnost. Parlament již schválil tzv. ekologickou daň, kdy výroba energie z ekologicky problematičtějšího paliva resp. napřímo řečeno ze škodlivějšího paliva, by měla být jednoznačně trestána ve formě vyšší daně. Povinnost zavést tyto daně přikazuje EU. Naopak spalování biomasy, jako jsou rychle rostoucí dřeviny nebo zemědělské plodiny určené ke spalování bude podporováno formou nulové daně a v budoucnu i dotacemi z evropských fondů.

Někdo by si snad mohl myslet, že je jedno spálím-li odpad já v kotli nebo skončí-li ve spalovně. To je ale omyl. Ve spalovně se odpad spaluje za vysokých teplot, kterých se dosahuje speciálními technologiemi např.přísunem velkého množství kyslíku a jiných látek podporujícím hoření, opakovaným spalováním a filtrací. Tím se několikanásobně zmenší množství škodlivých látek, které jsou nakonec vypuštěny.

Měli bychom si uvědomit, že ovzduší a životní prostředí je společným dědictvím nás všech a my jej stejně tak budeme předávat našim dětem a dalším generacím. Každý z nás je jen kapkou v potoce, ale na každém z nás záleží, co nakonec bude plavat v oceánu.

Kateřina Mikulová
Finanční účtárna

IB spolupracovníci na cestách

Moje cesty na kole

My bikerides

V létě 2007 jsem podnikl 4 cesty z Letohradu sám po horách na kole.

24.7.jsem vyrazil na hřebeny masivu Králického Sněžníku. Cesta vedla přes Hanušovice na Staré Město,kde byla tradiční pouť,až na přechod Staré Město-Nowa Morawa.Zastavil jsem se v Chatě Návrší a pak nad Hynčicemi,odkud je nádherný výhled na Praděd.Po horách Králického Sněžníku vedou dobré cesty,největší stoupání je po staré vojenské silnici pod horou Šindelná.Skvělý výhled je od Slamníku 1232m.Večer pršelo,tak jsem se zdržel v Dolní Moravě.Po 148 km jsem byl doma,výlet trval 14.5hod z toho 4.5 hod přestávek.

Další cestu jsem podnikl 4.8.na Praděd a do České Vsi u Jeseníku. Po pouhých 14km jsem v Celném u obchodu dvakrát opravoval duši,bylo tam rozbité sklo.Dále přes Hanušovice, Jindřichov a Nové Losiny.V Přemyslovském sedle je pěkný rozhled na Králický Sněžník na západě a na východ na horu Mravenečník s horní nádrží elektrárny Dlouhé Stráně.Z Koutů nad Desnou je na Praděd 18km,ale cesta trvá téměř 3hodiny.Cyklotrasa 6157 vede serpentýnami,je z ní krásný výhled do údolí Dolní Nádrží. Přes Kamzík, Jezerník a Švýcárnu jsem se dostal na Praděd 1491m. Jenom 84 km cesty za 7hodin. Ze skvělé vyhlídky na Pradědu, kde jsem byl přes hodinu, moje cesta vedla na Švýcárnu,okolo Velkého Klínovce na Červenohorské sedlo.Do Bělé pod Pradědem jsem sjel rozestavěnou silnicí a pak přes Jeseník, Českou Ves jsem dorazil k odbočce do westernového městečka Ranč Orel.Těšil jsem se na nějakou mexickou specialitu ve Steak Saloonu,ale 4.8. bylo kvůli soukromé akci od 16hod zavřeno.

Zpět jsem cestoval přes Jeseník, Lipovou Lázně a Ostružnou.Zdejší větrné elektrárny vypadají při západu slunce nejzajímavěji.Do Letohradu jsem dojel po 204km.Dá se to ujet od 5 do 23hod, na přestávky zbývají 3-4 hodiny.

Třetí cestu jsem jel 19.8. po horách v Kladském kraji.Toho rána byly v Orlických horách 3°C,až jsem se klepal zimou a pak odpoledne v Polsku 28°C.Vyjel jsem na Kunvald, Bartošovice, Neratov a pak přechod Orlické Záhoří-Mostowice.Člověk se ocitne v naprosto nádherném údolí mezi Orlickými horami a Górami Bystrickými, kde je hodně turistických možností.Ze Zielence 892m je výhled po celém Kladsku až po masiv Králického Sněžníku.Odtud moje cesta vedla na Dusniki Zdrój, Lezyce a do Gór Stolowych na Karlów 770m.Prohlídka množství skalních útvarů vydala na celý den.

Po půlhodině jsem sjel dolů k Radkowské přehradě s neopakovatelným výhledem na okolní skály a do Čech na Božanovský Špičák. Dál jsem projel Wambierzyce s krásnou bazilikou,Polanica Zdrój,Stary Wielislaw,Zelazno,Ladek Zdrój až do Stronie Slaskie.Tam jsem chvíli zůstal,neboť mě čekaly 4km do průsmyku Puchaczówka 860m.Vedle průsmyku je Czarna Góra ,viditelná z celého Kladského kraje.Domů jsem dojel přes Bystrici Klodzkou a přechod Boboszów.Celkem 216km za 17 hodin z toho 4 hodiny přestávek.

Čtvrtou cestu jsem podnikl 26.8. na rozhlednu Borůvková hora v Rychlebských horách a k Otmuchowskému jezeru.Přes přechod Staré Město-Nowa Morawa se dostanete do Boleslawówa,kde se otevře naprosto origi-

IB spolupracovníci na cestách

nální pohled na Králický Sněžník, Smrekowiec a Czarnou Góru vedle sebe.Projel jsem Stronie Slaskie, Ladek Zdrój a přechod Lutynia-Travná.Dál cyklotrasami 6222 a 6044 k rozhledně Borůvková hora 899m.Je z ní úplně skvělý rozhled na všechny strany.Nová rozhledna byla otevřena v říjnu 2006,původní v r.1900spadla. 21.srpna 1987 při desátém výročí založení Charty 77,bylo na Borůvkové hoře setkání českých a polských disidentů.

V Rychlebských horách je jedinečný klid.Na zástupy turistů a přeplněná horská střediska tu můžete zapomenout.Vede tu naučná cyklotrasa po různých zajímavostech.Odtud jsem dojel do Bílé Vody.Ve zdejším klášteře byly v r. 1950 internovány řádové sestry a mají na zdi místního hřbitova pamětní desku. Přejel jsem přechod Bílý Potok-Paczków a v Trzeboszowicích u Otmuchowského jezera v Smažalni pod lipa jsem si dal pstruha s hranolky.

Cesta zpět vedla přes přechod Katków-Vidnava, zastavil jsem ve Vidnavě, České Vsi, Ramzové a Hanušovicích.Do Letohradu jsem dojel po 244 kilometrech, za celkový čas 20 a půl hodiny,z toho 5 hodin přestávek

Tyto cesty jsem jel na běžném, ocelovém,neodpruženém trekkingovém kole.Bez helmy,brýlí a v sandálech.Na takové dlouhé cesty je potřeba stejně něco úplně jiného,co se v žádném cykloobchodě nekoupí.

Zájemcům mohu ukázat fotografie a cestovní časové záznamy.Zážitky z těchto cest mám úžasné,za dovolenou u moře bych je určitě nevyměnil.

Jaroslav Stejskal
elektroúdržba

Exotičtí spolupracovníci IB

VIETNAM

Nguyen informs on Vietnam

Navštívili jste někdy v životě VIET NAM? To je náš pravý domov. Máme 83,5mil. obyvatel a 54 rozlišných druhů lidí, podle tradičních zvyků. Hlavně podle městě kde žijí, jídla, oblékání… Skoro 20 měst má hodně starých památek a leží blíž k pobřeží: NHA TRANG, HUE, DA NANG … ale i na jiných místech. Tato města navštíví hodně lidí. Naše hlavní město je HA NOI. V HA NOI je památný dům našeho prezidenta HO CHI MINH. Byl to náš statečný prezident.

Myslím si, že mnoho evropských lidi, kteří nás navštívili se dozvěděli mnoho zajímavých věcí o způsobu života a ochutnali mnoho zajímavých jídel (nudlovou polévku, rýži, hodně kořeněná jídla, mořské plody, ..)

Neuděláte chybu, když si uděláte takovou zajímavou dovolenou. Přileťte se podívat k nám.Vždy Vás vítáme. Doufáme, že se Vám bude u nás líbit.

Nguyen Bich Lien
D3

Poušť Gobi

Mayag paints the Gobi desert

Pouště vznikají všude tam, kde různé přírodní faktory brání srážkám. Ne všechny pouště jsou horké. Několik z nich je velmi studených, jako například Gobi poušť v Asii, která zasahuje Mongolsko. Poušť leží v nadmořské výšce až 2 000 metrů. za svou vyprahlost vděčí vzdálenosti od moře a srážkovému stínu, který vyvolávají velehory ležící jižně od pouště.

Větry, které vanou od jihozápadu, nabíhají nad Indickým oceánem, ale jak přecházejí přes Himaláje, ochlazují se, vlhkost se kondenzuje a padá na zem jako déšť a sníh. V době, kdy větry dosáhnou Gobi, již ztratily veškerou vláhu a foukají studeně a suše přes nehostinnou náhorní planinu v severní Číně a Mongolsku.

Mgr. Myagmarsuren Gombo
montáž D3

Pozn. Redakce:
Naši zahraniční spolupracovníci dostali v Občasníku vyhrazenu celou jednu kapitolu (v to nepočítám přátele polské, kteří jsou občany stejné země jako my – EU). Bohužel, příspěvek jsem nedostali žádný a teprve po upomínce se Myagmarsuren odhodlala napsat shora uvedené.Aniž bych si to připravoval, dodalo to na aktuálnosti mého přání," aby se zahraniční pracovní přátelé skutečně zapojovali do života města, aby nevytvářeli separé, nýbrž aby z nich byli echt Jabloňáci".Geniální úspěch Ameriky jako obrovského tavícího kotle přistěhovalců, jehož výsledkem nejsou Američtí Němci, Američtí Číňané, nýbrž prostě jednotní Američané, tkví totiž v tom, že přistěhovalci nechtějí zůstat Němci,Japonci, Poláky,ale chtějí se stát Američany. To jim samozřejmě nebrání v tom, aby udržovali leckteré svoje původní tradice, ale navenek jsou Američany. Zpívají americkou hymnu a kladou přitom pravou ruku na srdce, mluví anglicky, usilují o jedno občanství a to americké.Nevím, že by která jiná země na světě a to i v historicky známých dějinách našla na národnostní otázku lepší recept, než USA.A tak přeji našim cizokrajným přátelům i nám „původním domorodcům", aby se nám povedlo totéž.
Kvido Štěpánek

Naše město - „MŮJ DOMOV"

Co možná nevíte o Jablonném n.O. ?

What you may not know on Jablonne....

Firma Isolit-Bravo spol. s r.o. má sídlo v Jablonném n.O. .Nevím, jaké jsou znalosti ostatních spolupracovníků o městě, v kterém pracují ,nicméně ráda bych Vám přiblížila
něco z jeho historie.
První konkrétní zmínka o kolonizaci území pochází už z r.1285,proto se tento rok uvádí
jako rok založení města.Víte, např. proč právě název Jablonné ? Pověst mluví o mohutné
jabloni u zájezdního hostince v Hluboké ulici,kde se vybíraly poplatky,tzv.mýtné.Zajímavá
je taky pověst o původu městského erbu-medvěd držící v tlapách opatskou berlu.Úředníci,
kteří vybírali v okolí Jablonného naturálie pro klášter s sebou vozili jako odznak své moci
opatskou berlu.V lese byli přepadeni medvědem,výběrčí utekli,medvěd ovšem zůstal na voze
a s berlou v tlapách přijel až do Jablonného.
Jablonské náměstí,chlouba města,jistě upoutá každého návštěvníka,dovolím si tvrdit,že je
jedno z nejhezčích. V roce 1648 zachvátil Jablonné velký požár,při kterém vyhořely
všechny domy na náměstí včetně radnice i spousta důležitých dokumentů,které mohly objasnit více z historie města.Také já si pamatuji náměstí pod lešením,v 70.a 80.letech min.století prošlo kompletní rekonstrukcí. Stylové dřevěné a měšťanské domy z minulých třech století tvoří celek,který byl v r.1976 vyhlášen „Městskou památkovou zónou". Historicky nejcennější objekt je hotel „Černý medvěd" /oprava si tehdy vyžádala částku 7 mil.Kč/,další je Srdíčko , Měšťanský dům . Za zmínku stojí také mariánský sloup v centru náměstí.Nesmím zapomenout na dřevěnou obří lžíci,-dílo ing.arch.Petra Fuchse,který má velkou zásluhu na stavu dnešního náměstí.

Ještě trochu statistiky:

počet domů		počet obyvatel	
r.1654	46	r.1663	610
r.1930	270	r.1930	1746
r.2001	606	r.2004	3054

Z těchto údajů vyplývá,že se město rozvíjí,buduje a neustále opravuje.Pro mě „rodilého Jabloňáka" o to potěšující fakt. I když již bydlím v jiném městě,ráda se sem vracím, cítím se tu prostě stále jako doma .Vzkvétající město je jistě zásluhou i místních firem,kteří přinášejí pracovní příležitosti/okolí Jablonného má jednu z nejnižších nezaměstnaností/.Pokud nevěříte, zajeďte se podívat do regionů,kde místní firmy zanikly nebo jen tak živoří.Bude Vám smutno z těch oprýskaných zdí.

Věra Kalousová
mzdová účtárna

JABLONNÉ NAD ORLICÍ – pohled odjinud

Zdeněk describes the history of Jablonne nad Orlici.

Protože stále platí pravidlo, že zaměstnání je druhým domovem, tímto domovem se pro nás všechny zaměstnance firmy Isolit-Bravo (i když někteří nejsme místní) již řadu let stalo město Jablonné nad Orlicí s výraznou firmou, ve které pracujeme a kterou v tomto městě nelze přehlédnout. Protože člověk a jeho svět se neustále formuje a vyvíjí, nelze nevidět s odstupem času a v historických souvislostech opětnou postupnou proměnu města
Jablonného n.O. z nenápadného šedivého městečka v padesátých, šedesátých a sedmdesátých letech v dynamické město, ve kterém neustále pulsuje život s větší intenzitou než jinde.
Město nemá výrazné turistické atrakce a památky, za kterými by jezdily tisíce turistů, ale má zajímavou a půvabnou přírodní polohu. Nachází se v údolí Tiché Orlice a Orličkovského potoka, který se zde vlévá do Tiché Orlice.
Na mírném ostrohu nad tímto soutokem vzniklo kdysi asi ve 13.století první osídlení a postupně i historické jádro města. V poměrně stísněných poměrech v úzkém údolí obklopeném lesnatými svahy se nachází řada firem a průmy-slových závodů. Pásy osídlení se postupně šíří po okolních svazích i nad prudkými lesnatými svahy po náhorních plošinách nad městem. Jedná se tedy o značně rozmanitou přírodně-krajinnou polohu, která zvyšuje půvab města.
Nejvýraznějším rysem města je podnikání a průmysl v protikladech k ze-mědělské výrobě, která se zde vzhledem k charakteru a umístění města téměř nevyskytuje. Původní středověkou řemeslnou výrobu (zejména cechy řeznické, krejčovské, ševcovské, pekařské a perníkářské) doplnilo od 19.století klihař-ství, knoflíkářství, kartáčnictví a výroba paramentů a spolkových praporů.
Koncem 19. a začátkem 20.století se v souvislosti s výstavbou železnice a silniční sítě rozvinula průmyslová výroba: byla postavena továrna na klíh Ursus, dále firma Isolit (původně umístěna pod nádražím), firma Automat, později Telegrafie (ve které byl vyroben první

Naše město - „MŮJ DOMOV“

československý telefonní přístroj pro československou poštu), průmyslová strojní cihelna a další.Vzhledem k počtu obyvatel (tehdy asi 1780) a možností zaměstnání, již tehdy bylo Jablonné n.O. prosperujícím místem, kterého se vzhledem k charakteru průmyslu i realizaci velkých stavebních akcí (stavba Pastvinské přehrady, výstavba pohraničních opevnění) téměř nedotkla ani světová hospodářská krize ve třicátých letech.

Po založení místního odboru klubu českých turistů v roce 1924 si vytkli místní turisté za úkol vybudovat českou chatu na místě dominujícímu široké-mu okolí – na Suchém vrchu. Přes konkurenci německých nacionalistických spolků na Králicku se to podařilo právě Jablonským ve velmi krátké době a ve velkorysém stylu v létech 1926 – 1928. Tím vzrostl i turistický význam města, které se stalo oblíbeným místem letních pobytů a východiskem na Suchý vrch v období módní turistiky.

Po mnichovském diktátu a obsazení čs. pohraničí (1938) se Jablonné n. Orl. ocitlo v těsném sousedství Německa. Sousední obce Jamné nad Orlicí, Bystřec (ale i Výprachtice) byly začleněny do Sudet přesto, že to byly obce s českým obyvatelstvem. V Jablonném byla zřízena celnice a střežené hraniční přechody se závorami. Po obsazení zbytku Československa se stalo město místem výrazné odbojové činnosti. Po válce a zejména po únoru 1948 byly postupně všechny firmy a živnosti postupně zestátněny. Podnikatelský duch s pracovi-tostí se dlouhá léta utlumily. Ale jen na oko. Lidé unikali do svého soukromého světa, kterým byla zahrádka, chata, sport, únik do přírody, v pozdějším období socialismu i rozsáhlá výstavba soukromých rodinných domků.

Omezeně podnikat se dalo zejména v družstevnictví. Místní občané toho dokonale využili. Proto v Jablonném n.O. vzniklo stavební bytové družstvo, které si ve složitých direktivně byrokratických poměrech dokázalo zorgani-zovat a zajistit výstavbu 300 bytů svépomocí v době, kdy výstavba rodinných domků téměř neexistovala, nebo se teprve začínala rozvíjet.

Další vlaštovkou v tomto období byl vznik a rozvoj výrobního družstva Dřevotvar, které se tehdy v oboru výroby nábytku a bytové architektury stalo československou špičkou, která ovlivnila i kulturní atmosféru a kultivovanost města.

Závody jako Tesla (bývalá Telegrafie) nebo Isolit a další se staly pobočnými závody jiných státních podniků, kde vítězila byrokracie a direktivní řízení bez možnosti tvůrčího hledání, podnikání a iniciativy.

Období od roku 1938 až do roku 1989 bylo dobou společenské a hospodář-ské stagnace.

Většina z nás si pamatuje malé svahovité náměstíčko s několika neudržo-vanými dřevěnnými domy na spadnutí i oprýskanými fasádami. Jablonští vytvořili již v sedmdesátých letech specializovanou řemeslnickou četu na opravu dřevěnných památkově chráněných domů. Postupně v průběhu let docházelo k proměně historických domů na náměstí tak, že v dnešní době jsou všechny tyto domy velmi promyšleně a precizně zrekonstruovány a využity

k různým účelům. Zároveň byla uskutečněna velkorysá úprava náměstí, která

přeorganizovala a výtvarně vyřešila svažitý povrch náměstí systémem opěr-ných zdí s kaskádou dlážděných a zelených ploch s novou originální dřevěnou

plastikou. Sen o proměně nevzhledného náměstíčka v nejkrásnější náměstí se Jablonským naplnil.

Po změně společenských poměrů v roce 1989 se dlouho tlumený podnika-telský duch města spolu s iniciativou a pracovitostí oživily tak, že Jablonné nad Orlicí je dnes městem s řadou větších i menších prosperujících firem a mnoha desítkami živností s rozsáhlou nabídkou služeb, kam denně dojíždějí za prací

stovky osob i ze vzdálených míst. Firma, ve které pracujeme je hnacím moto-rem hospodářského života ve městě. Od prosperity se odvíjí i další oblasti spo-lečenského života. Proto do města přicházejí za prací stále noví mladí lidé,kte-

ří se zde usídlují a nacházejí nový domov: upravené kultivované město s vý-

raznou možností společenského, kulturního i sportovního vyžití a stávají se jeho součástí.

Zdeněk Pytlík - Králíky
montáž D3

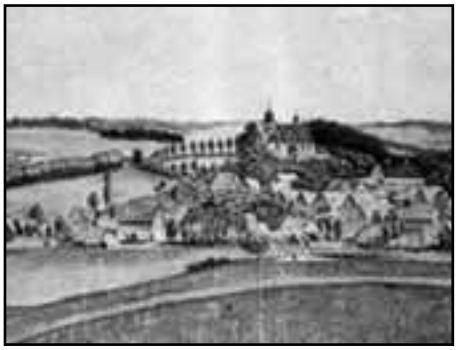

Naše město - „MŮJ DOMOV"

Přírodní lokalita Hradiska – vycházkové místo jablonských obyvatel

Helena pictures the beauty of Hradiska – the forest part of Jablonne nad Orlici.

Častými vycházkami obyvatelů města Jablonného nad Orlicí je příměstská přírodní lokalita Hradiska. Hradiskami vede i turistická cesta vedoucí po hřebenech Orlických hor nazvaná Jiráskovou stezkou. Hradiska je 4,5 km dlouhé lesnaté údolí s protékajícím Orličkovským potokem, který se vlévá do Tiché Orlice. V této lokalitě se nacházejí četné skalní útvary, ze kterých jsou pěkné vyhlídky na krajinu a okolní louky s hojným výskytem květeny. Na jaře to jsou hlavně bledule jarní. Chráněnou vegetaci doplňují vodní plochy mokřadů s proti povodňovými nádržemi vybudované po povodni v roce 1997. Údolí je rovněž domovem ně-kterým živočichů chráněných zákonem jako například čáp černý, zmije obecná, užovka hladká a další. Nejznámnější skalní útvar se nazývá Panská skála. Něco málo z pověsti o Hradiskách a Panské skále. Jablonské panství bylo odděleno od panství lanšperského. Také Bystřec byla v té době samostatným statkem a jejím majitelem byl katolický šlechtic. Bystřecký majetek sahal až k jamenským hranicím. Stalo se, že husitské zástupy došly až k bystřeckému statku. Rytířovi se podařilo uprchnout, ale pouze s holýma rukama. Ukryl se v Hradiskách na Panské skále. Hrozila mu smrt hladem.Vyhledal několik jablonských měšťanů a slíbil jim, že dá městu Hradiska, když ho neprozradí a budou mu nosit potravu. Jablonští slíbili, dodrželi slovo a od té doby jim patří toto krásné údolí, les a louky, které v tehdejší době bylo větší než městečko Jablonné nad Orlicí.

Krásná je vycházka na podzim, kdy zdejší stromy jsou nádherně vybarvené. Tato příměstská přírodní lokalita Hradiska byla pro svou vyjímečnost vyhlášena registrovaným významným krajinným prvkem.

Černohousová Helena
montáž D3

Kamieńczyk

Gregor reports on Kamieńczyk, a beuatiful village on Polish/Czech border.

Jestem jednym z wielu Polaków pracujących w Czechach, w znanej firmie BRAVO. Mieszkam w małej malowniczej wiosce- Kamieńczyk położonej nad potokiem Kamionka, założona w 1564 r.przez braci Dawida i Michała Tschirnhausów. Pod koniec XIX w. Liczyła ponad 500 mieszkańców, później z biegiem czasu zaczęła sie wyludniać, a dzisiaj mieszka tu 100 osób. We wsi znajduje się kilka chat będących przykładem budownictwa wiejskiego z końca XVIII w. Oraz jeden z czterech kościółków drewnianych na Ziemi Kłodzkiej. Naszą główną atrakcją turystyczną jest kościół z 1710 r. pod wezwaniem św. Michała. Budowla w całości drewniana, nakryta dwuspadowym dachem gontowym z wysoką wieżą, zakończoną cebulastym hełmem. Wewnątrz ołtarz główny z ok. 1720 r. kupiony wraz z amboną w 1740r. z kościoła w Lichkove- Czechy. Przez wieś przebiega obecnie szlak żółty z Międzylesia PKP do szlaku zielonego, biegnącego wzdłuż granicy państwa.

Grzegorz Kozłowski
montáž D3

Kamíneček

Gregoř reports on Kamieńczyk, a beuatiful village on Polish/Czech border.¨

Jsem jedním z mnoha Poláků pracujících v Česku v populární firmě Isolit-Bravo.Bydlím v malé malebné vísce Kamieńczyk, která se rozkládá nad potokem Kamionka a byla založena roku 1564 bratry Davidem a Michalem Tschirnhausovými. Do konce XIX. století se rozrostla na více než 500 obyvatel. Později se začala vylidňovat a dnes tu žije pouze 100 lidí. Ve vsi se nachází několik chalup, které jsou příkladem budování z konce XVIII. století , jakož i jeden ze čtyř dřevěných kostelů v Zemi kladské.Naší hlavní turistickou atrakcí je právě tento kostel z roku 1710, zasvěcený svatému Michalu. Budova je celodřevěná, má dvoustupňovou šindelovou střechu a vysokou věž, zakončenou cibulovitou vížkou.Uvnitř kostela se nachází hlavní oltář z roku 1720, který jsme zakoupili zároveň s kazatelnou v roce 1740 z kostela v Lichkově v Čechách.Vesnicí dnes prochází žlutá cesta vedoucí z Mezilesí a přecházející ve stezku zelenou, která poté běží dále podle státní hranice.

Gregoř Kozlowski
Montáž D3

Vztah IB-město a město-IB

Rozhovor se starostou města Jablonné nad Orlicí

Interview with Mayor of Jablonne nad Orlici Mr.Miroslav Wagner

Starosta města Jablonné nad Orlicí
pan Miroslav Wágner

Protože čtenáři našeho Občasníku nejsou jen místní občané, ale i mnoho zaměstnanců ze vzdálených obcí a měst i řada zahraničních pracovníků, mohl by jste našim čtenářům v hrubých rysech představit město Jablonné nad Orlicí?

Město Jablonné nad Orlicí je staré více než 700 let. Krajinu protínala významná obchodní stezka z Moravy do vnitrozemí Čech. Od ní odbočovala stezka k Bystrci a do Lanškrouna a další údolím Tiché Orlice do Kladska. Dnes již více než 700 let starý dub sloužil pocestným jako orientační bod.

O vzniku názvu města existují dvě teorie. První praví, že název města pochází od vysoké jabloně vedle krčmy, kde se setkávali kupci a kočí (v Gabloně, Gabel). Druhá teorie, pravděpodobnější a podložená i historiky je, že se zde při vstupu do pohraničních hvozdů v dobách Přemysla Otakara nacházela celnice (nazývaly se gablony), kde se vybíraly poplatky (gabely). Proto se v nejstarších listinách uvádí název Gablona.

Díky obchodním stezkám, které se v tomto místě setkávaly, vzkvétal obchod a od 17. století se rozrůstala i řemesla. Rozvoj místního podnikání během 19. a v první polovině 20. století má tak pestrou a zajímavou historii s řadou překvapujících faktů, že by si zasloužil samostatnou publikaci.

Pro zaměstnance firmy Isolit-Bravo je zajímavé, že na místě dnešní administrativní budovy firmy Isolit-Bravo (dnešní „Bílý dům"), stával mlýn a nedaleko se nacházel brod přes Tichou orlici. V nově získaném areálu firmy, byly dvě výrobny klihu (později Fruta a jatka). V první polovině dvacátého století převažoval ve městě elektrotechnický průmysl (Isolit, Telegrafia…) Po2. sv. válce převzalo spolu s Teslou hlavní roli v místním průmyslu výrobní družstvo Dřevotvar, které proslavilo svým nadčasovým nábytkem město Jablonné nad Orlicí po celé tehdejší Československé republice i v zahraničí.

V období po pádu komunismu si vybudovala přední pozici v rozmanitém a členitém průmyslu ve městě firma Isolit-Bravo. Při její návštěvě vždy obdivuji nejmodernější obráběcí technologie a neustálou obnovu strojního vybavení, které je na špičkové evropské úrovni.

Město Jablonné nad Orlicí má asi 3000 trvale žijících obyvatel a zahrnuje celkovou spádovou oblast 8000 obyvatel. Při našem průzkumu jsme zjistili, že z pracovních míst v místních průmyslových firmách je zaměstnáno asi 30% místních občanů (se spádovými obcemi 50% občanů). Ostatní zaměstnanci jsou z jiných oblastí (často i velmi vzdálených), z nichž velká část denně dojíždí. Poměrně značný podíl zaměstnanců v jablonských firmách činí zahraniční pracovníci, převážně ze sousedního Polska

Jablonné nad Orlicí je městem, jehož hlavním rysem je podnikání. Má zajímavou polohu v těsném údolíčku i po okolních svazích. Nikde není dostatek místa pro rozvoj. Přes nepříznivé podmínky se rozvíjí v jedno nejdynamičtějších míst v okrese a kraji?

Město má malý katastr v členitém horském terénu a jak jsem již uvedl bylo vždy spíše střediskem obchodního, živnostenského a průmyslového podnikání. Největší stavební plošný rozvoj zažilo město v 70. letech minulého století, kdy byl vybudován areál nové základní školy, tělocvična, rozvíjela se družstevní výstavba, sídliště rodinných domků (Na Výsluní). Tím se volný prostor městského katastru téměř zaplnil. I když město ve své historii postupně získávalo některá území, prvním byla část Hradisek od obce Jamné nad Orlicí, na počátku 20.století získalo od Mistrovic osadu Lubník (na pravé straně řeky) a v 50. letech minulého století osadu Kolonie (za nádražím) od obce Bystřec , místo pro daší rozvoj města chybí. Naše město a firmy v něm působící jsou omezeny nedostatkem ploch pro další rozvoj. Situace dospěla tak daleko, že některé firmy jsou nuceny expandovat i mimo území města (haly Formplast v Bystříčku).

To jsou zřejmě největší problémy města?

Ano, největším problémem je nedostatek ploch pro rozvoj města . Chybí dostupné pozemky pro rozvoj místních firem, nemůžeme vyhovět a nabídnout pozemky pro průmyslové zóny, nemáme ani dostatek prostoru pro výstavbu rodinných domků. Město zápasí s nedostatkem parkovacích ploch.

S nadsázkou - v dnešní mírové Evropě nelze svolat

Vztah IB-město a město-IB

městskou domobranu a anektovat území sousedních obcí pro další rozmach města.

I když nás průtah silnice I/11 městem svým způsobem zatěžuje, řeší alespoň minimálně dopravní dostupnost města. Značná vzdálenost od rychlostních komunikací brání rozvoji podnikání a cestovního ruchu.

Nedaří se vyřešit využití areálu bývalé Tesly (Eltes), který je v konkursním řízení a toto řízení je neúměrně dlouhé. Podíl na zdlouhavém řešení má i ekologická zátěž areálu v podobě kontaminace podzemních vod trichlórem. Existuje několik zájemců, kteří by tento areál rádi zregenerovali a využili k podnikání a tím pádem i k vytvořili i nové pracovní příležitostí.

Ve městě se statisticky snižuje počet trvale bydlících obyvatel. Populace stárne a z původního počtu 3 200 obyvatel se jejich počet snížil během několika let na 2 996 obyvatel. Podle mého názoru se počet obyvatel ve skutečnosti nemění, ale ve městě více přibývá přechodně bydlících občanů, kteří zde nejsou trvale hlášeni, dlouhodobě zde žijí a využívají infrastruktury města. Snižováním počtu obyvatel s trvalým bydlištěm se snižuje daňová výtěžnost města. Při daňové výtěžnosti kolem 6 000 Kč na občana je to přibližně 1 200 000 Kč o které přichází městský rozpočet ročně.

Pokud jste uvedl, město je starší, než 700 let. Během posledních asi 15 let se na jeho území rozvinula firma Isolit-Bravo, která silně ovlivňuje život města. Setkali jste se tedy na jednom hřišti. Proto mezi firmou a městem zcela jistě existují nějaké vztahy a vazby?

Přirovnání ke hřišti mi připadá velice zajímavé. Nyní jde o to, jaká je naše role na hrací ploše. Náš pohled může mít dvě varianty: Buď jsme soupeři v ringu, kteří proti sobě tvrdě bojují, nebo tvoříme tým, který se snaží dosáhnout společného cíle. Jsem přesvědčen, že město společně s místními podnikateli tvoří jeden tým, něco jako fotbalovou jedenáctku, ve které má firma Isolit-Bravo důležité postavení: stává se hrotovým útočníkem, přirovnal bych ji k Honzovi Kollerovi, na kterého se nahrává většina míčů v podobě problémů, které je třeba řešit .

Poklud řešíme ve městě nějaký problém, je firma Isolit-Bravo zpravidla prvním partnerem pro hledání řešení.

Jakým podle Vás nejvýznamnějším způsobem se firma podepisuje na životě města?

Strategie firmy a filosofie podpory veřejnosti je odlišná od jiných velkých firem v naší republice. Je méně populistická a více prospěšná společnosti.

Jako městu se nám od firmy Isolit-Bravo dostává přímé pomoci v tom, že podporuje naši mateřskou školku . Zajišťuje ve své závodní kuchyni obědy pro naše seniory tak, aby byly poskytovány za velmi přijatelných a dostupných podmínek.

Nepřímá pomoc spočívá ve vytvoření Nadace nadaných, jejímž členem je firma Isolit-bravo a město Jablonné nad Orlicí. Do nadace firma dobrovolně vkládá významné finanční prostředky, které slouží pro pomoc osobám potřebným, sociálně slabým a nadaným studentům nejen na území města. Částka vkládaná městem je téměř symbolická. Prostřednictvím nadačního fondu je pro nás významná podpora nadaných studentů, sportující mládeže a podpora místním občanským sdružením.

Vím, že je vyslyšeno i nespočetné množství žadatelů o finanční nebo materiální pomoc, kteří se obracejí přímo na firmu. Tato podpora pomáhá spolkovému i společenskému životu a v této souvislosti ulehčuje i městskému rozpočtu.

Město Jablonné nad Orlicí se díky firmě Isolit-Bravo prezentuje nejen v České a Slovenské republice, ale dá se říci že i ve všech zemích, kam exportuje své výrobky. Velká část zdravotnických zařízení v regionu získává významné prostředky na své vybavení. Jsme vděčni za to, že firma nalezla využití areálu bývalého Masného průmyslu a provedla jeho regeneraci.

Co považuje ve městě za perspektivní a zajímavé?

Perspektivní a zajímaví jsou občané v našem okolí, kteří jsou odjakživa pracovití, podnikaví a mnozí úspěšní. Přál bych si, aby město bylo plné spokojených lidí, kteří zde budou mít svůj domov, existenční jistotu a společenské vyžití. Přál bych si, aby město dokázalo vytvářet i do budoucna takové podmínky, aby mohl počet spokojených spoluobčanů stále přibývat. Posledním mým přáním je, aby Jablonné v příštích letech sloužilo jako zázemí pro návštěvníky Orlických hor, kteří hledají určitý standard služeb, kteří budou mít co obdivovat a rádi se sem budou vracet.

Děkuji za rozhovor.

Pytlík Zdeněk

Vztah IB-město a město-IB

Rozhovor s ředitelem IB

Interview with director of Isolit-Bravo company

Pane řediteli, jaký je Váš vztah k městu Jablonné nad Orlicí, cítíte se více jako Jabloňák nebo občan Letohradu, kde bydlíte?

V Jablonném jsem se narodil a moji předkové ze strany otce pocházeli také, přinejmenším kam až farní knihy sahají, z Jablonného a okolí. Toto je moje „Vaterland"-Otčina. Ač zde nejsem občanem, každopádně se cítím jako Jabloňák.

Protože jste prožil mládí v Jablonném nad Orlicí, zcela jistě můžete uvést své srovnání a postřehy se situací města dříve a nyní. Jak vnímáte tuto radikální proměnu?

Proměna je obrovská a je to proměna celé společnosti.Dospělí či starší mají vždycky tendenci vykládat mladým, jak oni se dnes mají, dříve, že to bylo mnohem horší, a tak dále.Ač je to nyní pravda, nechci argumentovat tímto způsobem.Vývoj k lepšímu je základním předpokladem lidské činnosti a pokud některá nová generace žije v horších podmínkách, pak - není-li to v důsledku neovlivnitelné přírodní katastrofy - generace otců selhala. Takových příkladů znají dějiny bohužel mnoho – rasisty, fašisty,komunisty,náboženské nesnášenlivce,inkvizici,dobyvatele,usurpátory. My máme aspoň pro tuto chvíli tu výhodu, že naše generace – ač sice měla víc štěstí, než rozumu, ale zaplaťpánbůh aspoň to - snad úplně neselhala. Po všech stránkách a každý se má dnes lépe, než tomu bylo v době mého mládí. Dlouhé řeči nudí a na minulost se stejně vždy vzpomíná s nostalgií a v lepším, než ve skutečnosti byla – uvedu tedy jenom jeden příklad.V závodě Isolit byl za komunistů vrchním účetním Ludvík Chlumský. Psal jsem o něm v článcích „Sedmý den" a „Jablonné jde do toho", popisujících jablonské povstání 5. a 6.května 1945. Chlumský s poručíkem Jürgenem von Harlingem tehdy zachránili Jablonné před vypálením, když byl odpor povstání zlomen jednotkou tankové divize SS Das Reich. Pancéřoví granátníci už připravovali destrukční nálože a dvěstě Jabloňáků mělo být namístě zastřeleno. Odměny se však nedočkali..Harlinga zmlátili devátého května rychlokvašení revolucionáři v Kyšperku (dnes Letohrad), vyrazili mu oko a Rusové ho odvlekli do zajetí na Sibiř, kde jeho stopa končí (zkoušel jsem ji nalézt přes organizaci německé menšiny v ČR, ale neúspěšně).Jak jejich zajatecké tábory smrti vypadaly, se dnes už všeobecně ví. Z devadesáti tisíc u Stalingradu zajatých Němců se domů vrátilo necelých pět. V Jablonném byli tehdy komunisté v zanedbatelné menšině a ke cti Jabloňáků té doby dlužno říci, že ve velké většině nebyli darebáci.O osvobození Harlinga se všemožně snažili, ale jejich síly na mašinérii Sovětské armády nestačily.S nástupem komunismu však přišlo svinstvo přímo mezi lidi.Při skartování archívu starého Isolitu jsme našli zápis ze stranické schůze ZO KSČ (závodní organizace Komunistické strany Československa), z roku 1957, kde se uvádí: „soudruha Chlumského se nařizuje přeřadit do výroby jako lisaře, neboť je podezření, že z účtárny by mohl vynášet hospodářské výsledky třídnímu nepříteli". Razítko, podpis.Takového vděku se dočkal od jablonských komunistů, kterým mnohým zachránil životy. Nebylo to navíc jako dnes, to jest, že by mohl Chlumský dát výpověď a jít jinam. Tento kádrový posudek provázel člověka celý život a jeden jediný takový zápis byl jako Kainovo znamení, které si nesl životem on ale i jeho děti. Ony nemohli vystudovat, protože i přijetí na školu opět řídila tehdy všemocná Komunistická strana Československa.Vycestovat či utéct?! Odejít nebylo kam, protože na hranicích na vás už čekali „uvědomělí" pohraničníci se psy, vysokým napětím nabitými ostnatými dráty, ostrými náboji v samopalech a rozkazem střílet po každém, kdo byť jen vstoupí do pohraniční zóny. Tak takovéto proměny se tu kromě mnoha jiných, vesměs také pozitivních, od doby mého mládí také udály.

Působení firmy Isolit-Bravo má určitě značný vliv na život města. Protože firma IB je nejen v místním, ale i regionálním a celostátním měřítku výjimečná a nadstandardní, zcela jistě působí nějakým radikálním vlivem na život města?

Ten nejradikálnější vliv, který máme na chod města je zároveň tím nejobyčejnějším – že totiž v Jablonném jsme a pracujeme.O kolik by bylo město chudší, kdyby IB neexistoval, o tom je možné jen spekulovat. Skutečností je, že kdo počítá a šetří, snaží se nakupovat mimo Jablonné – ceny jsou tu totiž mnohdy postavené výš díky dobrým příjmům občanů. Kolik pozitiva se nám podařilo přinést výchovou dospělých k pracovitosti a zodpovědnosti, si netroufám spekulovat.Stejně tak nedokážu odhadnout, kolik lidí je rádo, že tu jsme a kolik lidí jsme naštvali nebo štveme.Protože, řekněme si to

Vztah IB-město a město-IB

upřímně, v Česku mnohdy naštváváte už jenom tím, že vůbec jste, že pracujete, nenadávate a nekrachujete.Nicméně, jako nesporná pozitiva pro život města chápu přinejmenším:

-širokou nabídku zaměstnání různých druhů a odborností v IB

-velmi dobré výdělky, kterých se v IB dosahuje

-sociální výhody, které IB poskytuje, často pionýrsky zavádí a které postupně přejímají další

-širokou dobročinnost IB – ročně rozdáme na sociální účely mimo firmu více než 4 miliony korun

-solidnost našeho podnikání v době mnohých nepěkných příkladů - jako je Stanislav Gross a jiní jemu podobní

-multikulturnost IB, kterou chápu jako pionýrský počin a jako naprostou nutnost pro celou společnost pro budoucnost. Nikoli „Černý,Bílý, Žid,Cikán nebo Žlutý?“, ale „Jaký je to člověk?“ – tak musí vždy znít správná otázka.

Jakým praktickým způsobem spolupracujete s vedením města? Máte nějaké společné zájmy a cíle?

Město spravují lidé, kteří vzešli z demokratických voleb. Nepotřebují tedy zcela jistě nějaké moje či někoho dalšího rady a já bych se jim ani radit neodvažoval.Společných zájmů a cílů je ale jistě mnoho a dají se shrnout do jedné věty – Aby Jablonné bylo krásné místo pro život. A když říkám pro život, myslím tím také pro práci, protože bez té si neumím – a se mnou zcela jistě i každý soudný člověk – život vůbec představit.

Jsou ve vztahu mezi městem a firmou nějaké rezervy? Co by šlo zlepšit?

Promiňte, dovolím si vás trochu opravit v češtině. „Rezervy“ znamená něco záměrně vytvořeného a připraveného pro použití v čase potřeby.To asi ale není případ, na který se ptáte. Nemluvme tedy o rezervách, ale upřímně zrovna o nedostatcích.Nedostatky tu určitě jsou a jak už to bývá, nejméně část jich je způsobená mnou nebo námi jako IB. Určitě bychom se mohli a měli snažit v dobrém smyslu více pronikat do života města. Stanislav Gross udělal velice špatný čin - vzal lidem kus té krásné naděje, že demokracie je správná, že politikové dělají svoji práci nezištně, se zápalem pro věci veřejné a pro dobro lidí.On a spousta dalších berou lidem víru, že ekonomická svoboda je správná, protože když bývalý premiér vydělá stamiliony manipulací s akciemi – neříkejte mi přece, že je to kvůli jeho chytrosti, a že tak může běžně zbohatnout každý koncipient,prodavačka nebo soustružník?! Proti tomu se dá bojovat nejlépe asi jenom příkladem Možná my jako IB i já jako ředitel selháváme v tom, že bychom měli vymyslet a rozjet nějakou „protiofenzívu“, která by ukazovala, že, “Nesmysl, není zdaleka všechno tak špatné a černé - Grossové jsou pouze výjimky. IB dělá xxxxxxxxx - všichni se jim sice na začátku smějí, že to nikdy nebude fungovat, že to lidé rozkradou, shodí a na to nakašlou, ale nakonec se ukáže, že to funguje, lidé to nerozkradou, nezesměšní, nýbrž uznají jako dobrou věc“.A všichni – IB i lidé se posunou ve svém vývoji o kousek dopředu Tím xxxxxxx nemyslím teď nový výrobní program, ale něco, co jde z firmy ven, do společnosti, tu společnost mění a přetváří k lepšímu.

Podílí se firma nějakým způsobem na společenském a kulturním životě města?

Finančně podporujeme řadu kulturních akcí ve městě – od vystoupení virtuosů Demeterová/Černý přes výlety žáků ZDŠ do Evropy, Jablonské Medvídky,sportovní akce, výměnné návštěvy s Hinwilem, oslavy 100 let povýšení na město,Tělovýchovu,opravu kostela a další – snad to nebude neskromné, když řeknu, že je málo akcí, které nevzpružila finanční injekce IB.

Co je to nadace nadaných? Můžete uvést nějaká konkrétní čísla a informace k tomuto zajímavému projektu?

Nadační fond Nadaných jsme založili v roce 1995 spolu s městem Jablonným. My, jako IB jsme si dobrovolně určili, že do něho budeme přispívat 1% z daňového základu toho kterého roku, což také plníme.Za celou dobu existence fondu tak do něj IB vložil včetně předpokladu letošního roku asi 12,6 milionu Kč. O použití těchto prostředků rozhoduje šestičlenná rada fondu, ve které jsou tři pracovníci IB (Václav Vacek, Martin Šlesingr a já) a tři významní občané města (starosta Mirek Wágner, Jaroslav Krátký a Eduard Faltus). Rada se schází čtyřikrát do roka a rozděluje peníze na obdržené žádosti o finanční pomoc.Forma pomoci je buď dar, který se samozřejmě jako dar také chová a tudíž jej obdarovaný nevrací nebo bezúročná návratná půjčka. Působnost fondu je celorepubliková, jeho klienty jsou především handicapovaní, domovy pro seniory,denní stacionáře, dětské domovy,organizace tělesně postižených a studenti.Veškeré dělení peněz jde přes tuto radu a všichni její členové vykonávají svoji práci dobrovolně a zdarma.100% prostředků, které do fondu vložíme se tak dostane adresátům pomoci, protože náklady na provoz fondu jsou nula.

Podle toho jak Vás znám, vím, že jste ve svém jednání, uvažování a koncepčním myšlení o velký náskok před konkurencí. Jak hodnotíte z tohoto hlediska možnosti růstu města Jablonné?

Děkuji, rád bych takový, jak jste mě ocenil, skutečně byl – sám si to o sobě ale nemyslím a bohužel jsem k pravdě blíže, než vy.

Nicméně, k věci. Jablonné má podle mě všechny předpoklady pro růžovou budoucnost.Krajina je tu krásná – a to mám potvrzeno nezávisle na sobě od mnoha zákazníků IB z celého světa.Lidé jsou pracovití,

Vztah IB-město a město-IB

podnikaví a jistě ne horší, než jinde.Věřím také tomu, že globalizace v současném trendu nebude udržitelná, a že není reálné,že by se všechny výroby přestěhovaly do Číny a my jsme zde jenom jeden druhému nabízeli služby typu „vyvenčím ti psa".Věřím, že nastane určitá harmonie mezi zemědělstvím, službami a výrobou, kdy všeho bude v rozumné míře.Jablonné nemá důvod myslet na to, že bude mít padesáttisíc obyvatel.Lépe bude, když poroste v udržitelném tempu a zachová si svůj horský ráz vzdušných lázní.Podpoří turistickou infrastrukturu a připraví se na vzestup obliby Orlických hor,Suchovršského masívu a Kralického Sněžníku.Bude vzorově třídit a využívat odpady, jak to dnes prosazuje a činí Honza Janoušek.Stane se ještě více multikulturní, nicméně opět v rozumné míře – noví přátelé se všech koutů světa se stanou „echt" Jabloňáky a přínosem a nebudou vytvářet separé, jak to dnes někdy dělají a jak je k tomu nyní bohužel mnohdy také prudérní a lehce xenofobní současné městečko nutí. Jablonné překoná svoji maloměstskost a názory lidí, kteří obrazně řečeno „nebyli dále než v Jamném na zastávce". Lidé se tu budou cítit jako skuteční občané Evropské Unie a později snad celého světa.Budou běžně hovořit anglicky. Budou svobodní, budou volně cestovat, třeba i studovat a pracovat daleko ve světě, ale potom se zase rádi vrátí domů D o m ů ! Jejich jména budou mít zvuk.Nepopřejí sluchu xenofobům,rasistům,fašistům,komunistům ani populistům a budou si volit ty správné lidi do své samosprávy.Budou si pomáhat.Vidím to dobře a na Jablonné, pokud se nezpronevěříme sami sobě a svým dětem, nebude jen tak někdo mít!

Na závěr:

Všem přátelům a příznivcům Jablonného věnuji státovku, kterou jsem pro ně navrhl.Proč právě kraj Zapomenutá země? To není nic proti zastupitelstvu, ale poetičtější název našeho mikroregionu prostě neexistuje. Pokud jste je ještě nečetli, tak přečtěte svým dětem Pohádky ze Zapomenuté země od přítele mého otce, středoškolského profesora, puncovaného Jamňáka, Dominika (a teď hádejte, jak dál), no samozřejmě, Filipa. Ony i vy budou naslouchat s otevřenou pusou!

Děkuji za rozhovor.

Zdeněk Pytlík

Pravou samolepku, dostane kdokoli zdarma na vyžádání v obchodní kanceláři IB.

Duchovno

A proč ne hvězdy showbusinessu ??

Why just not celebrities??

22. září 2007 pořádala naše firma kontraktační den pro zákazníky obchodní divize. Bylo to již v pořadí třetí setkání s našimi obchodními partnery, kteří od nás nakupují a dále ve svých obchodech prodávají spotřebiče značky BRAVO. Myslím si, že se toto setkání vydařilo, ostatně podrobnosti se můžete dočíst v článku Míši Pešková a nebo jsou umístěny včetně fotek z této akce ve vitríně naproti recepci. Také bych chtěl touto cestou ještě jednou poděkovat všem, kteří se na organizaci tohoto dne podíleli.

Předpokládám, že Vám ale vrtá hlavou, proč jsem použil tento název svého příspěvku.

Kontraktační dny nebo jinak řečeno Setkání obchodních partnerů nejsou nic nového a pořádají je v hojném počtu mnohé firmy. A aby udělaly tato setkání ještě mnohem více atraktivnější, zvou si na ně různé celebrity – takzvané hvězdy showbusinessu. Takže když dostanete pozvánku na akci firmy XY, dozvíte se, že vrcholem večera bude Leoš Mareš, u firmy YX vystoupí Aneta Langerová a setkání obchodníků u firmy XYZ bude moderovat Jan Čenský a nejlépe s Klárou Doležalovou (ta ale právě celebritou moc není). Ano, v dnešní době si můžete objednat kohokoliv. Má to však malý háček, za tři hodiny vystoupení celebrity dáte „pouze" sto a více tisíc (zatím v Kč). A to je nemalý peníz i přesto, že koruna nám neustále vůči euru i dolaru posiluje.

Duchovno

Když jsme začali organizovat kontraktační dny, tak jsme se rozhodli, že zvolíme trochu jinou cestu než ostatní, a to cestu, o které víme, že tam budou peníze mnohem lépe využity. Na naše setkání zveme tedy ty, kteří tyto peníze opravdu potřebují a o kterých víme, že jim peněžním darem alespoň trochu pomůžeme. A tak jsme na jaře pozvali do Průhonic, kde se konal letošní první kontraktační den, skupinu The Tap Tap. Tento hudební soubor vznikl v roce 1998 v Jedličkově ústavu v Praze. Jeho snahou je umožnit co nejširšímu okruhu dětí s tělesným postižením pravidelně zkoušet a později veřejně vystupovat. Během své existence soubor vystoupil v několika hudebních klubech (Rock Café, Roxy, Archa, kino Aero, Zábradlí), na festivalech (Mezi ploty, Barevný podzim, Vysoko Výše Vyšehrad, Rock for People) ale i v zahraničí (více informací na www.tap-tap.cz). Do Bobycentra v Brně jsme si pozvali klienty Domova OLGA z Blanska, což je denní stacionář, který poskytuje stacionární péči pro dospělé zdravotně postižené ženy a muže. V současné době poskytuje péči 30 lidem s mentálním či kombinovaným postižením (více informací na www.hhp.cz).

Mohu Vám říci, že v obou dvou případech byla vystoupení výše jmenovaných vynikající. The Tap Tap jsou opravdu profesionálové do slova a do písmene a jejich vystoupení bylo opravdovým zážitkem. A Domov OLGA – vynikající. Nasazení, radost z pohybu, ze všech čišící energie , opravdu skvělé. Klobouk dolů před všemi účinkujícími, ale i před manžely Kratochvílovými, kteří Domov OLGA od základů vybudovali, stojí za všemi jeho aktivitami a dávají tak jeho klientům nový smysl života.

Koho pozveme na příští kontraktační den, to ještě nevíme. Ale co víme určitě, je to, že na nové Ferrari nikomu přispívat nebudeme.

Ing.Petr Bodlák
Vedoucí Marketing and Sales

HOMO SAPIENS a nikoliv HYAENA

Petr mediates on hyenism in us

Když se řekne hyena, tak si většina z nás představí šelmu, která požírá mršiny.

Pokud se vrátíme do přírodopisu na základní školu (na gymmáziu se tento předmět jmenuje biologie), tak zjistíme následující : Podčeleď hyeny společně s podčeledí hyenky patří do čeledi hyenovití, řádu šelmy a třídy savců, kmene strunatců a samozřejmě říše zvířat. Do kategorie hyen patří hyeny čabraková (Parahyaena brunnea), skvrnitá (Crocuta crocuta) a žíhaná (Hyaena hyaena).

Hyena je více lovcem než požíračem mršin, za kterého bývala dříve považována. Loví drobné plazy a savce, antilopy, pakoně, zebry a zabíjí samozřejmě i mláďata ostatních dravců. Je schopna ulovit i mladého slona nebo nosorožce. Při lovu dokáže i přes zdánlivou nemotornost vyvinout rychlost až 65 km/h. Má velkou vytrvalost a dokáže za den překonat i vzdálenost přes 100 km. Hyeny mají schopnost požírat i kosti díky značně silným čelistem a velmi kyselým trávícím šťávám v jejich žaludku.

Tolik malý výlet do biologie a nebo chcete-li přírodopisu.

Onehdy jsem se díval na zprávy. Proč to říkám, je to přece normální a mnozí z nás je shlédnou minimálně dvakrát za večer, když po Událostech na ČT1 ještě pro jistotu „absolvují" Televizní noviny na Nově. Ještěže se alespoň Prima shoduje (až na 5 minut) ve vysílacím čase zpráv s ČT1.

A co jsem viděl? Kromě jiného reportáž o tragické havárii staré škodovky, kdy při nárazu do stromu zahynuli tři mladí lidé a kdy kameraman, když už nemohl natočit mrtvá těla jinak než pod černou plachtou, tak se alespoň „vyřádil" na zkrvavených sedačkách toho, čemu se dříve říkalo automobil. Následoval šot o hrozivých lesních požárech v Americe. A nakonec také reportáž o tom, jak zahrádkáře – alergika ubodaly vosy. Tato reportáž „vyvrcholila" „rozhovorem" novináře s jeho plačící ženou. V tuto chvíli mnozí z nás rozčileně zvolají: „To je hyenismus! Ten novinář je ale hyena!" Ale já se ptám proč? On přeci dělá jen svou práci. A proč ji dělá? Samozřejmě, protože mu za ni platí. Ale proč mu platí právě za toto? No přeci, protože my lidi to chceme vidět a slyšet. Kdyby nás to nezajímalo, tak novináři budou psát a přinášet reportáže třeba o tom, kolik se ten den narodilo v naší republice dětí, o tom, že vysoké školy opustí tento rok 1365 strojních inženýrů a také o tom, že v Kostarice se letos urodilo největší množství banánů od roku 1965. To není stesk po socialistických Televizních novinách, které byly opravdu účelově optimistické. To je bohužel pouze konstatování reality, že chceme vidět cizí neštěstí, katastrofy, havárie, krev..... Samozřejmě to není nic nového, již ve Starém Římě tomu tak bylo. Vzpomeňme na gladiátory, zabíjení vězňů zvířaty, veřejné popravy v amfiteátrech, ...

Takže příště, až budete sledovat zprávy a novinář bude přes pootevřené dveře bytu zpovídat matku dítěte, které se nešťastnou náhodou utopilo v rybníce, a nebo ženu, které se zabil v autě manžel, alespoň nenazývejme tohoto novináře hyenou. Oni dva (hyena a novinář a nebo obráceně novinář a hyena) za to nemůžou. Může za to člověk – Homo sapiens sapiens – člověk moudrý vyspělý.

Ing.Petr Bodlák
Vedoucí Marketing and Sales

Duchovno

Jak jsme se letos setkávali s Isolitem

How we met IB in this year

Jako mnohde jinde, tak i my v blanenském Domově OLGA ke konci roku bilancujeme. (Domov OLGA v Blansku je denní stacionář pro dospělé chlapce a děvčata s mentálním či kombinovaným postižením. Tento byl již před časem v Občasníku představen.) V této vzpomínkově-hodnotící činnosti zajímá pro nás velmi významné místo jablonský Isolit-Bravo a jeho ředitel, pan Ing. Kvido Štěpánek. Začněme tedy od Adama.

Pro nás, jako prakticky všechny poskytovatele sociálních služeb v ČR, nastalo s novým rokem 2007 obtížné a složité období. Začal totiž platit nový Zákon o sociální službě, který se sice snaží zlepšit financování těchto služeb, ale má hodně děr a nejasností. Nás v této situaci, abychom nemuseli přerušit poskytování naší péče handicapovaným, zachránil svým finančním darem Isolit-Bravo, když jsme se na pana Ing. Štěpánka obrátili s prosbou o pomoc.

Další důležitá pomoc pro naše občanské sdružení byla (a také i od Nadačního fondu nadaných), když jsme potřebovali pokračovat v realizaci přístavby k již stávajícím chráněným bytům pro naše klienty. Nestátnímu subjektu na investici (byť má tato sloužit zdravotně postiženým a tudíž rozšiřovat a doplňovat sociální síť) nechce dávat ani státní správa ani místní samospráva. A tak taková malá parta lidí, aby to uskutečnili, musí do toho jít přesto, že nemá všechny finance dopředu zajištěné ani přislíbené. Musejí se jaksi doplňovat takříkajíc za pochodu. Přístavbu se podařilo dokončit a 11. října t.r. oficiálně otevřít. Byli jsme moc rádi, že za jablonské přijel pan Eduard Faltus jako zástupce NFN s manželkou. Jejich slov uznání jsme si velmi vážili.

V sobotu 22. září jsme se s naším malým programem zúčastnili Kontraktačního dnu v Boby centru Brno. V závěru našeho programu jsme děkovali panu řediteli za symbolický šek na finanční dar pro naše zařízení. Jinak se nám i všem našim zúčastnivším se klientům tam velmi líbilo. Tito byli doslova nadšení. My jsme obdivovali dokonalou organizaci a všechny skvělé bravácké výrobky. Všichni zaměstnanci Isolitu, kteří tam tuto sobotu „sloužili“, byli velmi milí, ochotní a skromní. To také něco vypovídá o duchu, který v závodě implantovalo a udržuje vedení podniku. Byli jsme dojati, když jeden mladý pracovník věnoval svoji denní mzdu ve prospěch našich handicapovaných. Chtěl zůstat v anonymitě a tak jej dle jeho přání neprozrazujeme.

Středa 26. září byl pro nás skutečně slavnostním dnem, neboť jsme se zúčastnili v Praze v rezidenci amerického velvyslance předávání hlavní ceny Nadace VIA-Via BONA pro rok 2007. Jistě v Isolitu všichni vědí, že ji obdržel jejich podnik, a že ji přímo z rukou velvyslance, pan Richarda Grabera přebíral pan Ing. Kv. Štěpánek. Bylo to impozantní a my jsme rádi, že jsme naším opakovaným (v roce 2006 ji komise udělila někomu jinému) návrhem k této ceně pro Isolit a Ing. Štěpánka trochu přispěli. Z kuloárů víme, že to komise neměla snadné, že tam navržených velmi „silných“ zájemců bylo hodně. Dlouho na toto setkání budeme vzpomínat.

Co dodat na závěr? Samozřejmě poděkování panu Ing. Štěpánkovi a Isolitu za všechno co pro naši celoroční práci pro zdravotně postižené udělali, čím vším ji podpořili. Ona to není jen pomoc finanční, také za darované výrobky děkujeme a v neposlední řadě i za morální podporu, kterou od našeho dnes již přítele Ing. Štěpánka, dostáváme. Jako každý člověk, i my to uznání občas potřebujeme a psychickou podporu takříkajíc jakbysmet. Takže díky, díky přátelé.

Jako malý vánoční dárek posílám čtenářům malý příběh o tibetském mudrci. Myslím, že může být inspirativní pro nás pro všechny. Vzpomněl jsem si na něj při nedávné četbě letního Občasníku, článku Spěch.

Hezké a klidné Vánoce a v Novém roce 2008 jen všechno dobré přejí:

MUDr. Jaromír a Jana Kratochvílovi
Domov OLGA, Blansko

Redakční poznámka: Také neprozradím jméno našeho zmíněného spolupracovníka, i když by se mi na to jazyk klepal, protože jeho počin je příkladný a krásný.Nicméně aspoň něco – je to řidič nákladní dopravy IB. I když jsem vám tím zase asi nepomohl, protože šoféři jsou u nás vesměs všichni lidsky i profesionálně výborní...

KŠ

Duchovno

Láska

Love by Petra

Několik profesionálů se zeptalo skupiny dětí starých mezi čtyřmi a osmi lety, co si myslí, že je to LÁSKA. Jejich odpovědi byly mnohem širší a hlubší, než si kdo dovedl představit.

Od té doby, co moje babička onemocněla artrózou, nemůže se už ohnout a namalovat nehty na nohou. Tak to za ní teď pokaždé dělá můj dědeček, i když sám má artrózu v rukách. To je podle mě láska.
Rebecca, 8 let

Když vás má někdo rád, vyslovuje vaše jméno tak trochu jinak. A tak prostě víte, že vaše jméno je v jejich ústech v bezpečí.
Billy, 4 roky

Láska je, když si na sebe dívka nastříká parfém a kluk použije vodu po holení a pak si spolu vyrazí ven a jeden druhého očuchávají.
Karl, 5 let

Láska je, když jdete na jídlo do restaurace a dáte někomu většinu svých hranolků a nechcete na oplátku žádné z jeho porce.
Chrissy, 6 let

Láska je to, co vás nutí se smát i když jste unavení.
Terri, 4 roky

Láska je, když maminka udělá kávu pro tatínka a usrkne, aby se přesvědčila, že dobře chutná.
Danny, 7 let

Láska je, když se s někým stále pusinkujete. A až pusinkování přestane bavit, tak pořád chcete být spolu a víc spolu mluvit.
Moje maminka s tatínkem jsou takoví.
Billy , 7 let

Láska je to, co je s tebou v pokoji na tvé narozeniny, když přestaneš otvírat dárky a zaposloucháš se...
Bobby, 7 let (Neuvěřitelné!)

Když se chcete naučit někoho lépe milovat, měli byste začít u kamaráda, kterého nenávidíte.
Nikka, 6 let

(potřebovali bychom o pár milionů více Nikk na této planetě).

Láska je, když řeknete klukovi, že se vám líbí jeho tričko a on ho pak nosí každý den.
Noelle, 7 let

Láska je, jako když jsou malá stará paní a malý starý pán stále přátelé, i přes to, že se už tak dobře znají.
Tommy, 6 let

Když jsem hrála na koncertě na piáno, byla jsem na pódiu a hrozně jsem se bála. Podívala jsem se na všechny ty lidi, co mě pozorovali a zahlédla jsem mého tatínka, jak na mě mává a usmívá se. Byl jediný, kdo to dělal. Pak už jsem se vůbec nebála.
Cindy, 8 let

Láska je, když maminka dá tatínkovi nejlepší kousek kuřete.
Elaine, 5 let

Láska je, když mamka vidí taťku celého smradlavého a upoceného, ale i tak o něm říká, že je větší fešák než Robert Redford.
Chris, 7 let

Láska je, když vám vaše štěně olíže celý obličej i přes to,že jste ho nechali doma samotné celý den.
Mary Ann, 4 roky

Když někoho milujete, tak se vaše řasy hýbou nahoru a dolu a odlétávají z nich malé hvězdičky. Karen, 7 let (obdivuhodná představivost)

A na závěr - autor a lektor Leo Buscaglia jednou mluvil o soutěži, kde měl dělat porotce. Cílem soutěže bylo najít nejstarostlivější dítě. Vítězem se stal čtyřletý chlapec. Sousedovi od vedle zrovna nedávno zemřela žena. Když chlapeček viděl muže plakat, vplížil se na jeho dvorek,vlezl mu na klín a jen tak tam zůstal sedět. Když se matka zeptala, co sousedovi řekl, chlapec odpověděl: „Nic, jen jsem mu pomohl brečet."

Buďte dětmi celý život, nestyďte se za své city!!!

Petra Bartošová
D3

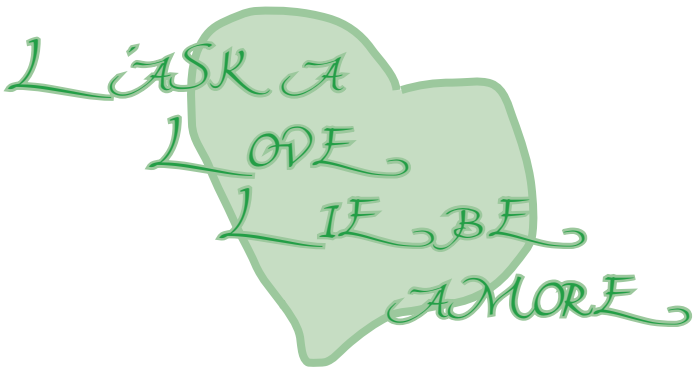

Duchovno

Čabogaj, Něbogaj

Meeting of two different time presents in one house

Tohleto Jamné, ležící na jižním svahu Suchého vrchu, si v létě od bouřek bezmála neodpočine .Frontálnímu systému se často přihodí, že se k masívu Suchého vrchu tak tak připlazí a je už u konce s dechem; kvůli nedostatečné výšce se od něj odrazí a bouřka se vrátí zpět nad Jamné. A podruhé. A potřetí. A tak to jde, dokud se celá elektrická energie nevybije a voda nevylije.Zrovna něco takového se chystalo, když jsem jednoho letního večera šlapal na kole domů. Chyběl mi tak asi poslední kilometr, což ale v našich krpálech znamená ještě pořádnou dřinu, když jsem poznal, že tentokrát bouřce neuniknu. Práskalo to zleva zprava, zepředu zezadu a bylo mně, jakobych se postavil pod naplno otevřenou sprchu a ještě k tomu s masážním nástavcem.Přede dveřmi jsem vylil vodu z tenisek, z letního oblečení vyždímal asi tak deset litrů a na závěr poskakováním vytřepal z uší vodní špunty. Tak, to bychom měli!Navíc samozřejmě nešla elektrika. Byla už skoro tma, zápálil jsem svíčky a chystal se připravit si něco k večeři. Manželka s dětmi byly na dovolené a já byl v tu chvíli, čemu se česky říká „slaměný vdovec". Bouřka venku nebrala žádného konce. Nemohl jsem si přitom nevzpomenout na bezmála dva roky starou příhodu s vysíláním mého prapravnuka z roku 2 121. Celý svět je v té době okupován hnusnými čínskými komunisty a skupinka statečných kolem Suchého vrchu je jednou z mála, které vedou zdánlivě marný odboj. V zemi plné komunistické šedi, špiclů, udavačů, koncentráků a politických vězňů a mučení, vedou náročný tajný fyzikální výzkum. Objeví, že čas je ve skutečnosti dvourozměrný, i když druhý rozměr ihned po Velkém Třesku zkolaboval. Pochopí, že tento nesmírně malý druhý rozměr je ale pro ovládnutí času principiální – neboť leze-li mravenec po jednorozměrné přímce, nemůže se na ní nikdy otočit a lézt dozadu. Jestliže mu jednorozměrnou přímku změníme na dvourozměrné brčko, pak i když je druhý rozměr, to jest průměr brčka tři milimetry ve srovnání s jeho délkou v miliardách světelných let zcela zanedbatelný, přece jen se na něm mravenec může otočit (a přitom se pohybovat stále hlavou dopředu) a nakonec lézt zpátky.Jakékoli odhalení ze strany Číňanů by je stálo okamžitě životy a nevyhnuli by se ani krutému čínskému mučení.Přesto vymyslí i reálný technický způsob, jak svůj objev prakticky použít. Když nemohou komunisty porazit jinak, po třicet let soustřeďují energii z bouřek do obrovského podzemního jezera - přírodního kondenzátoru pod Bukovou horou a potom vsadí vše na jednu kartu: Subatomárním kvarkovým úderem vychýlí hrot malého časového úseku do druhého rozměru, takže začne kolem pomyslného brčka nataženého do budoucnosti opisovat spirálu se stále se zmenšujícím stoupáním, které posléze přejde v záporné. Hrot prorazí časovou bariéru, otočí chod času zpět a oni po něm pošlou zprávu mně do roku 2005 v naději, že se mi podaří pravdivým odhalením temné budoucnosti vzburcovat svět. Svět, který bez odporu stejně jako ovce na porážku dobrovolně směřuje k tomu, aby byl zotročen čínskými komunisty.

Bláhový Kvido!, pomyslel jsem si nostalgicky (neboť můj prapravnuk se jmenuje stejně jako já). Bláhoví jeho kamarádi!Kolik životní energie po několik generací této myšlence věnovali, kolik ohrožení života a čínských mučení překonali – a přece : Zapomněli na základní věc. Že totiž budoucnost už existuje, je dána, dávno před stvořením tohoto vesmíru natočena jako film na dívídýčku a nic ji nemůže změnit!Je to stejné, jako by poslední závit filmu namotaného na cívce poslal zprávu o konci filmu prvnímu závitu a chtěl, aby ten změnil celý děj. Nejde to! A i dosavadní průběh to potvrzuje. Kdo vzal můj článek Největší podraz čtvrtohor vážně?! Až na jednoho nikdo.Všichni si mysleli, že je to jen povídka! Žádná povídka – vymýšlet si totiž vůbec ani neumím.Jenom jedna krásná novinářka z MF Dnes mi napsala, že mi věří, že jde do toho se mnou, že to spolu roztočíme a rozpoutáme senzační protičínskou a antikomunistickou kampaň.Že to bude prostě mela, na kterou se moc těší! Když jsem jí popravdě a s radostí i notnou dávkou hrdosti řekl, že ji pozdravuje můj prapravnuk z roku

2 121 (věděl o ní z tohoto Občasníku, který se zachová v jablonském městském muzeu a on si ho v budoucnosti přečte), už se neozvala. Z antičínské kampaně tak, třikrát bohužel, sešlo.Svět dál krotce zobe Číňanům z ruky, která ho má už za nemnoho let krutě zaříznout.

Netušil jsem v tu chvíli, že už za několik málo okamžiků bude moje víra v předurčenost otřesena a já budu ubezpečen, že m á s m y s l se pokoušet změnit budoucnost, neboť jakkoli paradoxně už existuje, přece jenom ji právě teď tvoříme.

Prásk!Švihnul blesk zdola. To bylo někdo u Morávků, pomyslel jsem si. Prásk,prásk! Tak to bylo snad přímo u nás do hromosvodu! Ding-dong,ding-dong, zaklinkal zvonek.Co to, snad v drátech indukovaná energie?! Současně ale, aby snad nebyla mýlka, se ozvalo bušení na dveře.Asi po dědečkovi – ruském legionáři - jsem podědil gen sníženého strachu, takže mnohdy přivádím rodinu do extáze, protože na noc zásadně dům nezamykám, v hluboké noci na odlehlých místech si nabírám podezřele vypadající stopaře („Přece jsem nemohl nechat ty bezdomovsky vyhlížející pány o půl druhé v noci v lese samotné!" argumentoval jsem onehdy manželce, která nemá pro můj gen žádné pochopení. „Až dostaneš jednou trubkou po hlavě a ukradnou ti auto, přejde tě to! Jenže pak už může být pozdě!" kontrovala mně) a vůbec vždy a zásadně důvěřuji své šťastné hvězdě. Co by se mi mohlo asi tak stát, když moje kroky řídí někdo, kdo mě má rád ?!

Neznámý za dveřmi se dlouho nerozpakoval a hrnul se dovnitř.První, co mě překvapilo, bylo, že přes úžasnou taradyji venku byl muž úplně suchý.Asi zajel autem až k našemu vchodu nebo co, pomyslel jsem si. Chlapík byl dobře o hlavu menší, než já, ale podsaditý,

Duchovno

ramena jako hevery a ruce jako lopaty. Dobře jsem si ho a jeho každého pohybu všímal, protože přes všechnu bezstarostnost jsem si v dané situaci nebyl zcela jistý.Menší rozpláclý nos,vlasy černé a rovné jako rákos. Svíčky vrhaly na zeď jeho mihotavý stín a přestože byl horký srpen, z chlápka zavanul chlad.

„Sain baina uu, orž boloh uu!!“ spustil na mě. Nejsem žádný lingvista, nicméně tolik už jsem ve fabrice pochytil, že jsem vytušil, že se jedná o nějaký druh mongolštiny. „Mongol hel medehgui! Mongolsky neumím!“ Vypravil jsem ze sebe.Chvíli jsme na sebe civěli a pak začali zkoušet různé jazyky. „Gavarítě po ruski? Nět,charašo, tak mluwi pan po polski?!Němluwi, alzo šprechen zí dojč?“ „Dojč?“,kroutil nechápavě hlavou. „Sou vot ebaut Ingliš?!“ „Angli hel gež yug medehgui!“ , kontroval muž.Byl jsem bezradný. Vidíš,vidíš, říkal jsem si. Tolik mongolských přátel u nás pracuje, a ty ani slovo!“Lingua! Lingvista!“ řekl neznámý a ukázal na sebe prstem.Tak tedy počkej, jsi-li lingvista, pak musíš znát latinsky! pomyslel jsem si. Latinu sice neumím, protože jsem si na gymplu v hodinách místo učení psal psaníčka s Věrkou, ale můj kamarád Jorge Gonzales mě kdysi dosti dlouho učil lidovou latinu - španělštinu. „Abla usted latino?!“ „Si“, přitakal s úlevou.Byli jsme doma. Já s lámanou lidovou latinou, on, pokud jsem mohl posoudit, jazykem latině podobným, který se mému sluchu lahodně odvíjel a odvaloval jako tisíci lety omleté elipsoidní oblázky v šumící jarní řece. To oblečení! pomyslil jsem si.Chlapík byl postrojen, jako by právě utekl z divadelních prken historické hry. Styl jsem nedokázal určit, připomínalo mi to tak patnácté století silně stříknuté Orientem.Sundal ze zad něco mezi pytlem a baťohem, otevřel a vyňal z něho složený arch zřejmě hedvábného ručního papíru. Na velkém stole jej pod svíčkami rozložil. Mapa! Jenže,.když jsem se v mihotavém světle svíček podíval podrobněji, strnul jsem. Co je tohle za mapu?! Vzhledově sice odpovídá Evropě, ale je zcela bez hranic! Na tom by sice nemuselo být nic divného, existují přece také mapy pouze fyzikální, na kterých není politická situace zakreslena vůbec, nicméně, města se jmenují pořád stejně. Praha se sice řekne v mongolštině Prag, ale třeba pro Hradec Králové už Mongolové žádný svůj výraz nemají, a tak poslušně napíšou Hradec Kralove.Nic takového ale na cizincově mapě nebylo.

Poloha velkých měst neodpovídala dnešní známé poloze vůbec a jejich názvy mi zněly naprosto cize.Navíc byly napsané latinkou a nikoli azbukou, kterou byli Mongolové od dob velikého Stalina znásilněni používat. Co to je?!Muž otočil mapu do výseku podrobné verze ukázal prstem do míst, kde jsem tušil Jablonné, Jamné, Suchý vrch a naše okolí.Na mapě to byla zcela pustá oblast.“Jsem lingvista a historik. Investigo en paramo ejo - Hledám v téhle pustině zbytky vesnice, která tu prý za dávných časů bývala. Měla snad jméno-Nomen - Jamné.Založili ji – fundamentarir ella sedicente Pikhartos – takzvaní Pikharti,quien creer,que Dios ne divisa en ojos, kteří mysleli, že do jam Bůh nevidí!“ „No, ale to je přece ta dlouhá vesnice, co jsi prošel, domine!“ divil jsem se. „Jaká vesnice? Quija villa?“ užasl.“Jdu už třetí den samou pustinou a lesem.Monte, paramo, no gente!Ani človíčka!Ningun! Až najednou tenhle dům!Esta casa! Sin más ni más! Zničehonic!“. Zarazil se a podezřívavě se na mě podíval a já na něho také.Je to blázen?Jak mohl jít tři dny lesem a pustinou, když všude dokola jsou vesnice a města?! „Příteli, amigo,“ začal jsem konejšivě, „ta vesnice je pod námi. Podívejte se, tamhle jsou její světla“ – ukázal jsem rukou z okna, ale hned mi spadla.Pouliční osvětlení v Jamném nesvítila a všude byla úplná tma.Připadlo mi, že les není sto, ale asi tak pět metrů od domu, ale hned jsem tu myšlenku zahnal. „Který máme dneska den?“ zeptal jsem se. „Stopadesátý deváty den roku 2552“, odpověděl.Ta odpověď samozřejmě normálně zněla bláznivě, ale věděl jsem, že má naprostou pravdu. Vzhledem k jeho rodnému jazyku a vizáži bylo pravděpodobné, že musí být buddhista. A podle buddhistického kalendáře je 17.srpen 2007 skutečně roven 159. dnu roku 2552. Vím to, protože buddhismus je můj koníček.

„Kdo je prezidentem Spojených států severoamerických?“ „ No se para abla - nevím, o čem mluvíte!“. „A Ruska?!“ „ Nulo Ruso,žádné Rusko neznám.Počkejte, to byl starý název středních teritorií Velkého Chanátu!El Grande Chanate!“ „Kdy byla první křížová výprava?!“ vystřelil jsem. „Tak o tom bych vám mohl povídat celé hodiny.Jsem totiž lingvista a historik! Roku1095 až 1099 podle tehdejšího křesťanského kalendáře. Vedl ji Geoffrey z Tulouse a ...“ Pocítil jsem v zátylku něco, co se mi nestává často. Mrazení, či strach z neznáma. Bylo by snad možné, že ...?A začal jsem tu myšlenku cíleně sledovat. Bylo by snad možné, že tenhle chlápek sem přišel či rovnou spadl ani ne z Mongolska, ani z minulosti, tím méně z budoucnosti, ale ze současnosti?! Existuje jedna uznávaná fyzikální teorie, podle níž je více současností, přičemž některá se liší od těch druhých někdy jen v nepatrném detailu, jiná více a některá třeba úplně zásadně. Nemohl snad přijít z některé paralelní současnosti?! Asi po dvouhodinovém jazykově lámaném rozhovoru se mi zdálo, že mám pracovní verzi této myšlenky: Jochi, tak se neznámý jmenoval, žije ve stejném dni, roce, zkrátka čase, jako já. Pochází z města Čatagaj, což musí být podle zeměpisné situace Praha.Je to rodilý „pražák“, křtěný Vltavou, která se ovšem jmenuje Moltuu. Stejně tak jeho rodiče prarodiče, zkrátka kam až paměť sahá. V Praze a okolí žijí samí Mongolové, trochu smíchaní se nepatrnými zbytky původního obyvatelstva, kterým se podařilo přežít mongolskou invazi v třináctém století útěkem do neprostupných pohraničních pralesů. Začalo mi svítat. Mongoly sjednotil v třináctém století Temüdžin – Čingischán (asi nikoli náhodou znamená jeho jméno totéž co Stalin, tedy Ocelový muž). Malému, v otroctví drženému národu geniálně implementoval myšlenku nadřazenosti a světovlády. Ta se bezmála podařila.Mongolové skutečně vládli největší říši, jakou kdy kdo na tomto světě vybudoval. Za vlády Čingischánova

Duchovno

syna Ogedeje dobyli Čínu,Rusko,turkotatarské státy, Irák, Persii a v roce 1241 se přelili do Evropy. Velel jim jeden za čtyř Čingischánový Psů – oblíbených generálů – Sabotaj. Sabotajova vojska postupovala do Evropy čtyřmi proudy. 9.dubna 1241 severní bojová skupina porazila na hlavu spojená křesťanská vojska u polské Lehnice. Pouze den nato rozdrtil střední proud vojska maďarského krále Bély u města Budy.Sám král Béla z bitvy utíkal tak, že se zastavil až na jednom ostrově v Jaderském moři. Jižní proud převrátil v popel a trosky rumunská a bulharská knížectví, Řecko a oblehl Vídeň. Záložní bojové uskupení napadlo Moravu a vypálilo a zcela zpustošilo její východní část.Mongolské hordy oblehly dobře opevněnou Olomouc.Její pád byl otázkou dnů – v dobývání a pustošení měst byli Mongolové naprostými přeborníky. Byl tu ovšem jeden zdánlivě drobný háček, kvůli kterému nebylo zcela vyloučeno, že protentokrát padne kosa na kámen.Češi byli totiž v té době považováni za nejstrašnější evropské válečníky. O dvě generace předtím jakoby mimochodem vyřešili římskému císaři Jindřichu Rudovousovi zapeklitý problém – dobyli pro něho Milán, na kterém si do té doby všechna vojska vylámala zuby.Milán byl problém tak nepředstavitelně obrovský, že za jeho dobytí dostal český stát, který byl do té doby ve stavu permanentní války a krátkých smírů s mocným německým sousedem, Zlatou Bulou Sicilskou na věčné časy hodnost království a tím i podstatnou úlevu ze zmíněného stavu.Zbytek Evropy hleděl tedy k Olomouci sice s velkými obavami, ale přesto s nadějí na zázrak..

Král Václav I životní ohrožení nepodcenil a již dlouho před mongolským vpádem zahájil velkou mobilizací zemských záloh (vzpomínka na ni přežila dodnes v táborákové písničce Na tu svatú Katerinu, kde se v refrénu opakuje počeštěné jméno strašlivého mongolského generála Sabotaje – Čabogaj-Něbogaj). Královští zmocněnci tenkrát objížděli i nejzapadlejší vísky v Čechách a na Moravě s lýčeným provazem – na kterém pověsili každého zbabělce, který by se chtěl mobilizaci vyhnout. Postavené vojsko král posílil zemskou hotovostí a celý expediční sbor vedl osobně do rozhodující bitvy. Pod hradbami obležené Olomouce skutečně Mongoly porazil.

Vyhráno ale Evropa zdaleka neměla.Dílčí porážka u Olomouce totiž nijak významně Sabotajův plán na dobytí Evropy neohrozila.Mogolské vojsko bylo jakoby moderní armáda, vysazená do středověku.Válečníci se pohybovali výhradně na koních, kterých měl každý čtyři až pět a střídal je za jízdy. Celé vojsko se tak dokázalo přesunout sněhem a mrazem až o 430 kilometrů za tři dny, jako to provedli překvapivě například před bitvou s Maďary.Proti těžkopádným evropským kuším používali Mongolové mnohem lepší dvakrát zahnuté luky s napínací silou tětivy kolem osmdesáti kilogramů, kterými s velkou přesností operovali až na vzdálenost třista metrů.Měli oddíly raketového vojska a na počátku bitvy u Budy (dnes Budapešť) jimi řádně zdecimovali a vyděsili maďarské vojsko, které se před nimi uzavřelo do vozové hradby.Zatímco všechna ostatní vojska té doby pojímala bitvu jako soubor individuálních soubojů a úspěšným velitelem byl ten, komu se podařilo přivést do bitvy aspoň většinu svých vojáků, panovala mezi Mongoly tuhá kázeň. Přes dvě rozsáhlá pohoří, na vzdálenost tisíc kilometrů, ve sněhu a ledu dokázal Sabotaj řídít postup svých armád, jakoby to byly figurky na šachovnici.V bitvě používali systém barevných praporků, kterými velitelé přesně koordinovali taktický pohyb jednotek. Mongolové se dopouštěli nevídaných krutostí, které si v ničem nezadaly se zvěrstvy Josifa Stalina či Adolfa Hiltlera.Tak například už Čingischán chtěl vyvraždit rovnou všechny Číňany a celou Čínu změnit na pastviště pro koně svých vojáků. Od tohoto záměru jej odradili až jeho rádci, kteří ho přesvědčili, že jeho moc přece jen nesahá na onen svět a tudíž platit daně že mu mohou jenom živí Číňané. Při svém tažení celým tehdy známým světem Mongolové systematicky vyvražďovali obyvatelstvo a obraceli dobytá města v popel a poušť.Počty o vyvražděných obyvatelích dobytých měst se zdají neuvěřitelné: - roku 1 220 - milion šest set tisíc zabitých v Heratu; milion sedm set tisíc v Nikášpuru. Kyjev bylo bohaté mnohatisícové město s pozlacenými branami. Roku 1240 tam cestovatelé napočítali všeho všudy asi sto vychrtlých obyvatel, kteří se skrývali v troskách vypálených domů před vlky. A tak dále. Ze všeho nejlépe lze Mongoly té doby přirovnat ke kambodžským Rudým Khmerům dvacátého století – ti ale měli k dispozici pouze jednu zemi a podstatně kratčí čas. Co roku 1 242 zachránilo Evropu od konečného dobytí a totálního zpustošení a vyvraždění nebylo české vítězství u Olomouce, ale skutečnost, že zemřel mongolský chán Ogedej. Sabotaj se podle starého zvyku vrátil s vojskem domů volit nového chána. Tady někde jsem tušil nesrovnalost a rozdělení minulostí.

„ Jak přišli Mongolové do Evropy?“ začal jsem sondovat. Až do bitvy u Olomouce se historie odvíjela tak, jak jsem ji znal. Pak to ale přišlo. Žádný Ogedej v roce 1242 nezemřel.Sabotajův severní proud postupoval z Polska přes německá knížectví do Holandska.Evropa sice postavila ještě jednu armádu, která se s Mongoly utkala v severním Německu – ale nebyl žádný důvod, aby skončila lépe, než Maďaři či Poláci. Až Atlantik přinutil Sabotaje stočit vojsko k jihu. Přitom vyplenili všechna města na své trase: Berlín,oba Frankfurty,Kolín,Amsterdam,Bruggy, Paříž a další a další. Umělé hráze v Holandsku byly rozvaleny a zemi zalilo moře.Střední proud vyplenil Francii a v roce 1243 se dostal přes Alpy do Itálie, která nedopadla o nic lépe.Jižní uskupení okupovalo jih Francie a Španělsko. Zkáza byla totální. Odbojné Čechy sevřel Sabotaj do obrovských kleští a po pádu zbytku Evropy se vyrovnal i s nimi. Když Ogedej zemřel v roce 1245, nadvláda Mongolů už byla natolik stabilizovaná, že ji návrat Sabotaje s částí vojska do Mongolska nemohl změnit.Civilizace v Evropě byla rozprášena a vědění – kromě válečnictví – bylo vrženo o tisíc let zpátky.Povstání byla vyloučena, protože původní obyvatelstvo bylo až na malé zbytky v neprostupných pralesích vyvražděno.

Duchovno

„No,ale co teď s vámi?!Budete muset žít v naší době, ve zcela jiném světě!“, řekl jsem. „ Mýlíte se,co s vámi?!“– smál se mně muž. „Vy budete muset žít v docela jiném světě!“ „ Tři dny jízdy lesem odtud je mongolská posádka velkého chána Džou-beje. I když vás neudám, při pravidelných patrolách lesem tenhle dům – skutečně nevím, jak mohl zůstat tak dlouho neobjeven – zcela jistě dříve či později najdou. A pak se mějte na pozoru. Bude to váš konec!Blázne, cožpak nevíte, že je přísně zakázáno mít jakékoli soukromé vlastnictví kromě čtyř koní,jedněch šatů,jurty a osobní zbraně?!Nula posesion privada!Cožpak je možné vlastnit dům?!Cuando insano!Jak šílené!A dokonce zděný?! Taková výsada přísluší přece pouze velkému, největšímu chánovi!! (při vyslovení slova „chánovi“ udělal pohyb, jako by se chtěl vrhnout tváří na zem). Za soukromé vlastnictví je už osmset let jediný trest - rozčtvrcení koňmi zaživa!

Fakt je, že se v poslední době ozývají takzvaní humanisté, kteří by chtěli nahradit dobrý historický zvyk čtvrcení prý modernějším půlením.Hlavně jim jde o to, aby se přitom koně tolik nenadřeli.Chudáci zvířata – to je fakt- kdo to má vydržet. Ale s tím radši moc nepočítejte!“ Muž při řeči rukama naznačoval čtvrtky a půlky mého těla, asi aby nebylo mýlky, o co půjde. Humanisto! Veterinaristo! Milovníku koní! Tak já ti teď dokážu, kdo je v čím světě omylem! dopálil jsem se.Vstal jsem a zapnul jsem televizi. „Podívej na zprávy!“ Nic!Elektrika stále nešla. Zatracený ČEZ! „Vidíte - divise!“ kontroval muž. „Lžete!Lajareís!:“„Jen počkej“ dopálil jsem se. Vytočím Jorgeho a ten ti řekne plynnou lidovou latinou, kde jsi. Nebo, a to bude nejlepší, zavolám Bagyho či Tolju a oni ti, chlapečku, mongolsky poví, jak to bude se čtvrcením. Tady jseš v Evropské Unii a v NATO! No pretextas!: Tududú – nic.Mobil byl hluchý. Bez elektriky vypadla asi retranslačka na Sucháku.. „Už toho mám právě dost!“ dopálil se muž. „Děláš si ze mne legraci! Haces burla de me! A basta!Bastante!Odcházím!Me iré! Spravedlnost úředníků Velkého Chána tě nemine!“ „Podívej se a copak je tohle?! „ a sáhl jsem ve světle svíčky tam, kde jsem tušil včerejší MF Dnes. Kdybych byl ženou, určitě bych zařval strachem jako před myší a ani takhle jsem k tomu neměl daleko. Místo novin jsem totiž držel v ruce jakýsi ruční papír, popsaný latinkou neznámým jazykem, zřejmě mongolštinou.Praštil jsem s ním zpátky, jako by byl žhavý.Bouřka venku se vrátila s novou silou, i když tentokrát ještě nepršelo. Šel jsem s ním ke dveřím a napřáhl jsem ruku k pozdravu. Nechápal, o co jde. Stalo se ale něco lepšího.Usmál jsem se. Překvapilo ho to asi a pozorně se na mne podíval - a já viděl, že v mých očích čte ten rozdílný kus minulosti. Ty věci dobré, které křesťanská kultura v Evropě od třináctého století vytvořila. A bohužel, ty špatné a ta zvěrstva, která jsou dnes naším traumatem, také. Měl jsem dojem ,že mi čte z očí o bazilice svatého Petra v Římě a katedrále svatého Víta v Praze,o renesanci, o Anežce české a její dobročinnosti, o Isaacu Newtonovi, Jamesi Wattovi, průmyslové revoluci, o důchodovém a zdravotním zabezpečení, o Juriji Gagarinovi a jeho „Nu, pajéchali“ a Neilu Armstrongovi a jeho Malém kroku pro člověka a velkém pro lidstvo. O demokracii. Ale nemohl jsem svoje oči zavřít , a tak mi v nich současně přes moje slzy četl o křížových výpravách, mučení a vraždění katarů a valdenských, o upálení mistra Jana Husa, Jakoubka ze Stříbra,Giordana Bruna,templářů a desetitisíců další, o krvavé anglické královně Alžbětě, která nechávala upalovat na potkání,o svaté inkvizici založené samotným ďáblem, o vyvraždění Indiánů, o bolševické revoluci, nacistickém převratu, o souostroví Gulag,,o koncentrácích, válkách, plynových komorách a o Katyni. Tak moc jsem chtěl zavřít oči, aby to špatné neviděl! Tolik jsem se za to styděl! Ale nešlo to.Měl jsem to prostě v nich napsané a nikdo mi to nemohl odpárat.Usmál se také. A přitom jsem viděl já do jeho očí.Nebyl to hezký pohled.Tam, kde byl v mých očích mrtvých tisíc, měl jich on deset tisíc.Četl jsem v nich ale také, že přes všechny předchozí řeči o čtvrcení se za zvěrstva svých předků stydí. Došlo mi, že cíl, pro který je lidstvo na Zemi, bude stejně jednou splněn. Budoucnosti nakonec stejně dospějí do stejného bodu - jen to bude o tisíce let později a s větší námahou a žalem. A utrpením. A pochopil jsem, že právě proto je nutné bojovat a položit život za tu budoucnost nejpřímější, s žalem a utrpením nejmenším. Odvázal koně, který stál zatím schovaný v suchu pod přístřeškem, vyhoupl se do sedla a vyrazil do tmy. Když mohl být tak deset metrů daleko a já už jsem ho neviděl, přišlo to znovu.Serie tří nebo čtyř blesků těsně za sebou. Na několik vteřin se celá krajina rozzářila a ve světle jasnějším, než za pravého poledne, jsem viděl každičký detail jejich vzdalujících se postav.Co to? zachvěl jsem se. Světlo to bylo kratičké a neobvyklé, ale přísahal bych, že je to pravda – les totiž byl mnohem, mnohem blíž. Obkličoval dům úzkým kruhem a bezmála se dotýkal střechy a okapů. Při posledním blesku náhle ale silueta muže s koněm mezi stromy zmizela. V tu chvíli naskočila elektrika, dům se rozzářil světlem a já viděl, že ten předchozí dojem není pravda – les byl, tak daleko, jako vždycky.Mnul jsem si oči – stalo se to nebo to byl jen sen?! Na stole ležely včerejší noviny a po mongolském papíru nebylo ani památky. Sáhl jsem předtím v polotmě jenom vedle a vytáhl něco z jeho baťohu?! Vrátil jsem se ven. Nic už se nezměnilo, jen jsem si všiml, že u sloupu leží po návštěvě zbylé koňské koblížky.Šel jsem pro lopatku s tím, že je vyhodím přes cestu do trávy.Když jsem se vrátil, ať jsem hledal jak jsem chtěl, po koblížcích nebylo ani památky.

Od té doby jsem o události mnohokrát přemýšlel. Dostaly se snad během neobyčejně silné bouře naše světy tak blízko sebe, že na dvě hodinky přeskočil Jochi do našeho anebo já jsem byl přenesen s celým domem do paralelního světa, lišícího se tím, že v něm Mongolové v roce 1242 vyhráli bitvu o Evropu?! Anebo subatomární kvarkový úder, vypálený v roce 2 121 odbojáři, vytváří určité, pravidelně se opakující echo, které interferuje a způsobuje kolem Suchého vrchu podivnosti, o kterých domorodci dobře vědí? Dominik Filip si svoje Pohádky ze Zapomenuté země nevymyslil, ale sebral je od

Duchovno

pamětníků v Jamném, Jablonném,Orličkách,Červené Vodě a okolí.Je snad propadlé městečko, které se jednou za sto let na půl dne vynořuje součástí toho, co se fyzikálně nazývá časupodobné smyčky a podle obecné teorie relativity skutečně umožňuje cestovat v čase?

Ing.Kvido Štěpánek

Éčka v potravinách

Andrea and foodstuff contents

Člověk se rodí zdráv a všechny nemoci do něj vstupují s jídlem (Hippokrates, 400 př.n.l)

Do potravin se běžně přidávají látky, které nejen prodlužují trvanlivost potravin, ale rovněž zvýrazňují barvu potravin, zvyšují nebo regulují kyselost a zuhušťují je, případně dodávají potravinám sladkou chuť bez použití řepného cukru. Všechny tyto látky se souhrně nazývají přídavné látky – **aditiva.**

Aditiva se rozdělují do kategorií podle účinku jejich působení a podle účelu použití na:

Antioxidanty, barviva, konzervanty, kyseliny, regulátory kyselosti, tavící soli, kypřící látky, náhradní sladidla, látky zvýrazňující chuť nebo aroma, zahušťovadla, melírující látky, modifikovaný škrob, stabilizátory, emulgátory, protispékavé látky, odpěňovače, leštící látky a látky zlepšující mouku.

Výše uvedené kategorie jsou označovány:
E1xx - barviva
E2xx – konzervanty
E3xx – antioxidanty a kyseliny
E4xx – emulgátory, stabilizátory a zahušťovadla
E5xx - vonné a chuť zvýrazňující látky
E9xx – náhradní sladidla, potravinářské plyny a leštidla

Přídavné látky (kromě balících plynů a propelantů, které se mohou používat v nezbytném množství) se nesmějí používat pro výrobu nezpracovaných potravin, medu, neemulgovaného tuku a oleje, másla, pasterovaného nebo sterilovaného mléka a smetany, neochucených kysaných mléčných produktů, minerální vody, kávy (kromě instanční), nearomatizovaného čaje, cukru, sušených těstovin (kromě bezlepkových těstovin a nebo těstovin pro hypoproteinové diety) a neochuceného podmáslí. Existují však přesné výjimky, kdy je použití přídatné látky povoleno.

Aditiva dle intenzity vlivu na lidské zdraví.

1, Aditiva, která nezpůsobují žádné zdravotní problémy

Tyto aditiva mohou dokonce působit příznivě. Do této kategorie tzv. „bezpečných přídatných látek" jsou zařazovány látky přírodního původu, které jsou získávány z přírodních zdrojů nebo jsou tzv. přírodně identické, jsou tedy vyrobené takovým způsobem, že jejich chemická struktura je stejná jako u přírodní látky. Použití těchto látek může být prospěšné tam, kde dochází při technologickém postupu výroby ke ztrátám nutričních látek, např. vitaminů. Dále by se sem mohly zařadit ještě látky, jejichž chemická struktura není identická s látkami přírodního původu, přesto je jim velmi blízká. Jedná se např. o uměle připravené vitaminy, jejichž účinnost bude sice oproti přirozeným vitaminům mnohem nižší, přesto jejich použití nevede ke vzniku vedlejších účinků.

Aditiva kategorie 1

barviva	E304 (estery mastných kyselin), E306 – 308 (tokoferoly), E315, E316, E100 (kurkumám), E101 (riboflavin), E140 (chlorofyly), E141,E150 a (karamel), E160 a (karoteny), E 160 c, d, e, E161 b, E162 (z červené řepy), E163 (anthokyany), E170 (uhličitan vápenatý), E172, E174, E175
ochucovadla	E262, E270 (kyselina mléčná), E296 (kyselina jablečná), E300 (kyselina askorbová),E301, E302 (soli kyseliny askorbové), E325, E326, E327 (soli kyseliny mléčné), E334 (kyselina vinná), E350 – 352 (soli kyseliny jablečné), E640
zahušťovadla, stabilizátory	E406 (agar), E410 (škrob), E440 (pektiny), E460 (celulóza)
emulgátory	E322 (lecitiny)
nosiče a rozpouštědla	E470 b, E551 – 553, E558, E901 (včelí vosk)
protispékavé a protihrudkující látky	E290 (oxid uhličitý), E947, E948, E1102, E1103

2, Aditiva méně vhodná, jejichž užívání je sporné

Do druhé kategorie můžeme zařadit látky, které již nejsou vhodné či jsou podezřelé z negativního dopadu na zdraví. Při jejich konzumaci by měli být opatrní zejména lidé trpící přecitlivělostí a intolerancí k více druhům potravin a samozřejmě děti by se měli jejich užívání úplně vyhnout.

Aditiva kategorie 2

barviva	E150 b, c, d, (upravované karamely), E153 (medicinální uhlí), E160 b, f, E171
konzervanty	E200, E202, E203 (kyselina sorbová a její soli), E284, E285. E1105
ochucovadla	E261, E263 (soli kyseliny octové), E297, E330 (kyselina citronová), E331, E332 (soli kyseliny citronové), E335 – 337 (soli kyseliny vinné), E353, E354, E363, E470, E500, E501- 504, E508 – 511, E513 – 516, E528 – 530, E570, E574 – 579, E585

Duchovno i hmotno

sladidla	E420, E421, E953 (sorbitol), E956, E956, E965 – 967, E957
zahušťovadla a stabilizátory	E400 – 404 (kyselina alginová a její soli) E407 (karagenan), E415 – 418, E461, E463 – 466, E1200, E1404, E1420, E1422
emulgátory	E290 (oxid uhličitý), E947, E948, E1102, E1103
nosiče a roz-pouštědla	E422, E508, E509, E511, E559, E577
protispékavé a protihrudkující látky	E554 – 556, E902 – 904, E912, E914, E938, E939 , E941

3, Aditiva nevhodná

Do této kategorie jsou zařazovány látky zejména syntetické , tedy uměle vyrobené. Jako jeden z nejvíce odstrašujících příkladů jsou to fosfáty, které se přidávají např. do tavených sýrů pro své tavicí účinky, či do slazených, zejména kolových nápojů. Jejich příjem zhoršuje využití vápníku, který je nezbytný pro růst a vývoj kostí zejména u dětí a dospívající mládeže. Dále některá barviva mohou způsobovat hyperaktivitu u dětí. Samozřejmě sem dále patří látky, u kterých byla prokázána toxicita.

Aditiva kategorie 3

barviva	E309, E310 – 312 (galláty), E320, 321 (BHA, BHT), E102 (tartrazin), E104, E110, E120 (košelina), E122 – 124, E127 – 129, E131 – 133, E142, E151, E154, E155, E161 g, E173, E180
konzervanty	E210 – 219 (kyselina benzoová), E220 – 224, E226 – 228 (oxid siřičitý a siřičitany), E230 – 233, E234 (nisin), E235, E242, E249, E250 (dusitany), E251, E252 (dusičnany), E280, E281 - 283
ochucovadla	E338 – 341, E450 – 452 (kyselina fosforečná, její soli apod.), E355 – 357, E380, E385, E 507, E517, E318, E524 -527, E927, E1505, E1518
sladidla	E950 (acesulfam K), E951 (aspartman), E954 (sacharin), E959
dochucovadla	E620 – 625 (kyselina glutamová a její soli), E626 – 629 (kyselina guanylová a její soli), E630 – 633 (kyselina inosinová a její soli), E634, E635
zahušťovadla a stabilizátory	E405, E407 a, E412, E413, E414, E444, E445, E1410, E1412 – 1414, E1440, E1442, E1450
emulgátory	E432 – 436 , E442, E476, E477, E479 b
nosiče a roz-pouštědla	E341
Protispékavé a protihrudkující látky	E535, E536, E538, E900, E1201, E1202

Užitečné rady pro život s kupovanými potravinami

- preferujte příjem potravin, do kterých nebyla přidána potravinová aditiva nebo byla přidána aditiva první kategorie
- preferujte potraviny vyrobené přírodní cestou
- dávejte pozor na to , co kupujete – čtěte etikety
- při nákupech mějte na mysli především svoje zdraví a zdraví svých dětí
- nevěřte klamavým reklamám o sklenicích čerstvého mléka v nějaké tyčince
- vězte, že není zdravějšího nápoje než je čistá voda nebo neslazený bylinkový čaj
- vyhýbejte se zejména těmto aditivům

E620 – 625 kyselina glutamová a její soli
E200 – 203 kyselina sorbová a její soli
E210 – 213 kyselina benzoová a její soli
E249 – 250 dusitany
E220 - 223 oxid siřičitý a siřičitany
E251 – 252 dusičnany
E102, 110, 122, 123, 127, 151 azobarviva

Na úplný závěr Vám zde napíši něco na odlehčení:

Na počátku pokryl Bůh zemi brokolicí, květákem a špenátem, zelenou, žlutou a červenou zeleninou všeho druhu, aby muž a žena mohli žíti dlouho a zdravě.

A Ďábel stvořil Algidu a Rafaelo.
A zeptal se: „Ještě pár hořkých višní k té zmrzlině ?“
A muž odpověděl „ano, rád“ a žena poznamenala: „Mě prosím ještě horkou vafli se šlehačkou.“
A tak každý z nich nabral 5 kilo.

A Bůh stvořil jogurt, aby si žena mohla uchovat figuru , která se muži tak líbila.

A Ďábel vytvořil z pšenice bílou mouku a z řepy cukr a zkombinoval je. A žena změnila svou konfekční velikost z 38 na 46.

Duchovno

I řekl Bůh: „Zkuste můj čerstvý okurkový salát."

A Ďábel k tomu stvořil dresing a česnekový toast jako přílohu. A mužové a ženy si po tomto požitku povolili pásky o jednu dírku.

Bůh ale vyhlásil: „Dal jsem Vám přece čerstvou zeleninu a olivový olej na ni."

A Ďábel vytvořil malé briošky a Camembert, humrové chlebíčky a kuřecí prsíčka na másle, k čemuž již bylo potřeba druhého talíře. A hladina cholesterolu lidstva stoupala k nebesům.

Tak Bůh stvořil běžecké boty , aby jeho děti ztratily nějaké to kilo.

A Ďábel stvořil kabelovou televizi s dálkovým ovládáním, aby se člověk nemusel obtěžovat s přepínáním.

A mužové a ženy se smáli a plakali před blikající obrazovkou a počali se odívati do strečingových a joggingových dresů.

Nato Bůh stvořil brambory s nízkým obsahem tuku a bohaté na draslík a další cenné látky.

A Ďábel odstranil zdravou slupku, vnitřek rozdělil na plátky, které pak smažil ve zvířecím tuku a poprášil pak spoustou soli.
A člověk získal dalších pár kilo.

Pak Bůh vynalezl libové maso, aby jeho děti nemuseli zpracovávat tolik kalorií, a přitom se zasytily.

A Ďábel stvořil McDonalds a Cheesburger za 29 Kč.
A pak se zeptal: „Hranolky?"
A člověk odpověděl: „Jasně – extra velkou porci s majonézou!"
A Ďábel řekl: „ Tak to má být."
A člověk utrpěl srdeční infarkt.

Bůh si povzdychl a stvořil čtyřnásobný bypas.

A Ďábel vynalezl zdravotní pojištění …

Andrea Něvarová

Příběh tibetského mudrce

The Tibet magus story

Kdysi dávno se nacházel v Tibetu jeden mudrc, který žil v souladu a v míru sám se sebou a i s celým celým světem. Široko daleko se o něm říkalo, že prý je navýsost vyrovnaným a šťastným člověkem. Lidé si o tom vyprávěli a mnoho jich chtělo být také takovým. Ale zprávy o tomto mudrci byly jen útržkovité a lidé z nich nebyli moc moudří. A tak v jedné vesnici se rozhodli, že vyšlou jednoho váženého muže, aby dotyčného vyhledal a zjistil co a jak. Vážený muž se mudrce nesměle zeptal, zdali je to tajemství. „Vůbec ne", odvětil tento.

„Podívejte, je to jednoduché. Když jdu, tak jdu. Když stojím, tak stojím. Když sedím, tak sedím. Když jím tak jím a když spím, tak spím." Muže se zmocnily velké rozpaky a děl: „Vy jste nerozuměl asi mé otázce..." A tak mudrc znovu opakoval: „Říkám, když jdu, tak jdu. Když stojím, tak stojím. Když sedím, tak sedím. Když jím, tak jím. Když spím, tak spím." To už rozpaky tázajícího se muže přešly v rozčilení a s velkou netrpělivostí odseknul: „ale to já dělám přece také. Co je na tom tak zvláštního?" Teď se mudrc usmál a klidně řekl: „ Vy, když jdete, už stojíte. Když stojíte, už si chcete sednout. Když sedíte, už myslíte na jídlo, a když jíte, už si představujete spánek. Žijete o překot a tolik vás rozptyluje, co ještě musíte, že si ani neuvědomujete, co právě děláte. A ono je to moc, moc důležité."

MUDr.Jaromír Kratochvíl

Duchovno

Už se vám stalo?

Have you ever experienced..?

Už se Vám stalo, že jste přišli do práce a první koho jste potkali se mračil. Znám lidi které jsem, tady v Isolitu Bravo,neviděl se usmát. Jako by měli pohled bubáka v popisu práce či technologickém postupu. Těm všem a taky těm co mají pocit že je potřeba tento výraz z tváře vyhnat chci představit následující myšlenku:

HODNOTA ÚSMĚVU

ÚSMĚV NESTOJÍ NIC A PŘINÁŠÍ MNOHO.
OBOHACUJE TOHO, KDO JEJ PŘIJÍMÁ , ANIŽ BY OCHUZOVAL TOHO , KTERÝ JEJ DÁVÁ.
TRVÁ JEN CHVILIČKU, ALE VZPOMÍNKA NA NĚJ JE NĚKDY VĚŽNÁ.

NIKDO NENÍ TAK BOHATÝ, ABY SE BEZ NĚJ OBEŠEL, A
NIKDO NENÍ TAK CHUDÝ, ABY HO NEMOHL DAROVAT.

ÚSMĚV PŘINÁŠÍ ŠTĚSTÍ DO DOMU, VE STAROSTECH JE OPOROU, JE CITLIVÝM ZNAKEM PŘÁTELSTVÍ.
V ÚNAVĚ PŘINÁŠÍ ODPOČINEK, VE ZNECHUCENÍ A VE SMUTKU JE POTĚCHOU A PRO KAŽDOU BOLEST JE PŘIROZENÝM LÉKEM.
JE DOBRÉ, ŽE SI HO NENÍ MOŽNÉ KOUPIRT ANI PŮJČIT, PROTOŽE MÁ HODNOTU CHVÍLE, KDY SE DÁVÁ.

A KDYBYS NĚKOHO POTKAL A ON NEMĚL PRO TEBE ÚSMĚV I KDYŽ NA NĚJ ČEKÁŠ, BUĎ VELKODUŠNÝ A OBLEČ HO TY SVÝM ÚSMĚVEM, PROTOŽE NIKDO TAK NEPOTŘEBUJE ÚSMĚV JAKO TEN, KDO HO NEMÁ PRO DRUHÉ.

S pozdravem a úsměvem.

Jiří Chaloupka
Lisovna

Ocenění „Via Bona“

Marie informs on Via Bona award for IB

Společenská odpovědnost firem je stále více začleňována do podnikatelských aktivit.

Z dostupných studií i výzkumů vyplývá, že veřejnost takové chování od firem očekává.

Nejen zákazníci, ale i obchodní partneři, zaměstnanci nebo představitelé veřejného života se zajímají o to, jak se firma chová ke svému okolí. Být sociálně a ekologicky odpovědnou firmou je součástí marketingu.

Zlepšování pracovních podmínek zaměstnanců, sportovní a kulturní aktivity, příspěvky na stravování, zdravotní prevence, půjčky, životní a penzijní připojištění, možnost jazykového vzdělávání, atd., není pro každou firmu samozřejmostí, rovněž není ani pravidlem aktivní účast na dobročinných projektech. Firma Isolit-Bravo za posledních pět let věnovala 20 milionů korun na dobročinné účely. Pro přehled uvádím v tabulce, kolika potřebným lidem bylo alespoň částečně umožněno se zapojit mezi zdravé vrstevníky.

Každým rokem jsou veřejně oceněni podnikatelé, kteří podporují neziskové organizace a tím jim pomáhají realizovat jejich projekty / chráněná bydlení, domy na půl cesty pro mladé, kteří nevyrůstali v rodinách, mateřská centra, domovy pokojného stáří, osobní a pedagogická asistence, atd./. Záměrem ceny Via Bona je zviditelnit nejen konkrétní dary, ale i myšlenku spolupráce podnikatelského sektoru při vytváření obecně prospěšných hodnot.

V září letošního roku byla firma Isolit – Bravo, s r.o., zastoupená panem ředitelem Ing. Kvido Štěpánkem, vyhodnocena cenou Via Bona.

Cenu předával pan velvyslanec Graber, který kromě diplomu, bronzové sošky od Františka Skály, předal také cenu 50 000 Kč.

Tyto peníze pan ředitel dále daroval pěti rodinám na osobní asistenci pro postižené děti.

Marie Pavlíčková,
Zástupkyně vedoucího ekonoma

VIA BONA

Sport

Zdraví z BRAVA

Yogurt maker – the famous and unknown appliance in one

Jak se ukazuje, tak i čeští spotřebitelé se čím dál více řídí celosvětovými trendy. Dbají čím dál více o své zdraví a proto si čím dál více oblibují výrobky, které jim přinášejí (nebo přinejmenším hlásají, že přinášejí) nejrůznější zdravotní benefity, které jsou obohaceny o vitamíny, minerály, vlákninu, probiotika, působí kladně na paměť atd. Češi mají také stále méně času a tak vítají produkty, jež jim usnadní každodenní povinnosti, jako je úklid či vaření, u kterých jsou ochotni trávit jen tu nejnutnější dobu.

Jak se ukazuje tak dle výsledků letošního ročníku marketingového programu Volba spotřebitelů 2007 – Nejlepší novinka, spotřebitelé tomu věří. Většina výrobků, které totiž letos ocenili, odpovídá výše zmíněným trendům.

Stále vzrůstající příklon Čechů ke zdravému životnímu stylu a tím i ke zdravější výživě zaznamenává převážná většina výrobců a obchodníků již delší čas, v poslední době se zde však skutečným hitem stalo vše, co je zaměřeno na zlepšení lidského zažívání.

Mnoho lidí se neuvědomuje, že firmy nabízející své výrobky někdy přehánějí, co vše jejich výrobek obsahuje. Nejvíce je toto patrné například na jogurtech. Kolik dnes máme tzv. „živých jogurtů“ na trhu ? Při prohlédnutí regálů zjistíme, že jejich nabídka je velmi mizivá. Mnoho současných „jogurtů“ nemá již mnoho společného s pravým jogurtem, který obsahuje živé kultury. V naší firmě se po mnoho let vyrábí jogurtovač, který se prodává nejen zde v ČR, ale i řadě jiných zemí. Každý si pod pojmem jogurtovač představí pouze přístroj na jogurty, ale málokdo ví, že v jogurtovači lze mimo zdravého živého jogurtu také i probiotický nápoj dle vlastní chuti.

Naše zkušebna neustala ve vývoji jogurtovače a uskutečnila řadu testů a pokusů. Záměrem byla možnost rozšíření použití jogurtovače nejen pro výrobu jogurtu, ale i jiných typů potravin stylu – Vše pro Vaše zdraví. Úsilí se vyplatilo a byla objevena velmi zajímavá možnost výroby dnes velmi populárních probiotických nápojů a to přímo v jogurtovači. Výroba probiotického zakysaného nápoje byla odzkoušena a ověřena. Nyní je možné si doma zhotovit vlastní probiotický zakysaný nápoj s obsahem velmi populárních kultur Bifidobacterium bifidum, Lactobacilus acidophilus a dalších. Kvalita těchto bakterií je zaručena - koupíte si je i vy v lékárně. Tento nápoj si můžete ochutit dle Vaší libosti včetně oslazení.

Jistě Vám výše uvedené názvy kultur nebudou zcela neznámé, jelikož na trhu je několik výrobků, které hlásají, že tyto populární bakterie má, ale jejich cena ve spojení s hotovým výrobkem není až tolik přitažlivá. V našem jogurtovači si můžete vyrobit za minimálních nákladů probiotický zakysaný nápoj v několikrát menší ceně, než nápoj zakoupený v potravinových prodejnách. Probiotický nápoj je samozřejmě možné dochutit množstvím dalších významných přísad, které mají nemalé zdravotní účinky. Možné přísady jsou zatím nezveřejněným tajemstvím naší zkušebny po dohodě s autorem.

Jogurtovač není jediným výrobkem, který nese značku BRAVO a podporuje Vaše zdraví. Naše společnost má několik dalších velmi zajímavých výrobků, které Vám napomáhají při aplikaci zdravého životního stylu do Vašeho života.

Co říci na shrnutí…

….Jogurtovač – chytrá volba.....

Ing.Pavel Jiruška
vedoucí OK

Sport

MS silničních motocyklů „Cardion AB Grand Prix České republiky“

Grand Prix in motorbikes

Stále větší divácké popularitě se těší závody silničních motocyklů. Na této skutečnosti má nejspíše největší zásluhu Lukáš Pešek, v současné době nejlepší český jezdec. Nárůst popularity tohoto sportu u nás potvrdila i letošní divácká účast na závodě MS v Brně (cca 200.000 diváků), který se konal 19. srpna 2007.

Téměř žádný motocyklový fanda si tuto událost nenechá ujít a snem snad každého je podívat se do zákulisí těchto závodů, navštívit boxy známých stájí a být na dosah těm nejlepším z nejlepších. Mně se toto podařilo a na letošním ročníku jsem strávila celý víkend v zázemí týmu MOTO FGR 125 GP, který se se svým jezdcem, teprve patnáctiletým Kájou Májkem, nominoval do hlavního závodu mistrovství světa ve třídě do 125 cc.

Každoročním specifikem brněnského závodu je účast mladých českých nadějných jezdců, kterým je udělována „divoká karta“ na základě výsledků jak ze seriálu MMČR, tak ME. Letošní ročník tak absolvovali Karel Pešek (mladší bratr Lukáše Peška), Michal Prášek a Karel Májek.

Prvním úkolem těchto jezdců je kvalifikace do hlavního závodu. Pro tu je potřeba zajet nejhůře 107 % nejlepšího kvalifikačního času, což se všem třem českým „divočákům“ podařilo. V hlavním závodě už pak nikdo nemůže očekávat žádné zázraky a dalším úkolem je tedy dojet do cíle. To se podařilo pouze Karlu Peškovi, který závod dokončil na celkovém 31. místě. Karel Májek a Michal Prášek závod nedokončili z technických důvodů.

Karel Májek (pilot): „Byl to můj první závod – světák a tak jsem celkem spokojenej, a také vím, že mám stále co zlepšovat… Hlavně nebyl žádnej pád - např. ve warm-upu se dostal do kontaktu s mým zadním kolem Passini, ale ustál jsem to v pohodě. Hlavními soupeři byli pro mě dnes Prášek s Karlem Peškem – těšil jsem se, že se s nimi více poperu, ale motorka mě nechala trošku na holičkách (stejně jako Práška), když jsem musel už po 5 kolech z technických důvodů odstoupit… Doufám, že jsem se divákům líbil – slyšel jsem dokonce jejich potlesk, když jsem zůstal v šestém kole stát s motorkou na trati…“

Pro českého fanouška může být ale i takový výsledek úspěchem a velkým krokem kupředu. Po třiceti letech se totiž na startu MS objevil český motocykl a to ústeckoorlické firmy FGR. Nezbývá tedy než jen doufat ve stále lepší výsledky a držet pěsti do dalších let…

Denisa Jetmarová
finanční účetní

Foto: Já a Gabor Talmacsi
(v současné době vedoucí jezdec ve třídě do 125 ccm)

Silniční běh do vrchu „Jablonné nad Orlicí – Jamné nad Orlicí“

Road race to Jamne nad Orlici – highest point

V neděli 16. září uspořádal místní běžecký klub ABK-BRAVO ve spolupráci s obcí Jamné nad Orlicí 5. ročník silničního běhu do vrchu. Letošní ročník byl součástí „SAUCONY Českého poháru v běžích do vrchu 2007“, jehož vyhlašovatelem je TJ MARATONSTAV Úpice a regionálního poháru „ISCAREX Cup 2007“, který pořádá českotřebovský běžecký klub ISCAREX.

Hlavním sponzorem této sportovní akce byla firma ISOLIT- BRAVO s.r.o. Na start 7,5 km trati se postavilo 60 kvalitních závodníků z různých míst České republiky. Je to nejvíc účastníků od roku 2003, kdy se konal první ročník. Trasa závodu se neměnila, start u základní školy v Jablonném nad Orlicí, dva okruhy kolem sídliště, dále obcí Jamné nad Orlicí do cíle u lesa pod Suchým vrchem u tzv. horního vodojemu. Naopak novinkou byl lidový běh pro všechny příchozí i rekreační sportovce, konaný v rámci seriálu běhů „Buď – fit“ 2007. Tyto závody pro příchozí se konají pouze na dvanácti místech v republice, my jsme dostali nabídku k pořádání od hlavního pořadatele poháru, akce byla pod patronací poslance PS P ČR Miloslava Souška, který se velice pochvalně vyjádřil k organizaci a přátelské atmosféře a konstatoval, že mu bude potěšením se v budoucnu opět zúčastnit.

Všichni diváci i závodníci si rovněž mohli otestovat svoji zdatnost na umělé lezecké stěně, občerstvit se u stánku, popřípadě zakoupit zdravou výživu či sportovní běžeckou obuv a oblečení.

Celkové vítězství vybojoval medailista z ME v běhu do vrchu a reprezentant ČR Robert Krupička ze SKI

Sport

Čenkovice – kategorie „muži-A“, z žen byla první v cíli česká reprezentantka v triatlonu Jana Jiroušková z CTC FORT SMC Ústí nad Orlicí – kategorie „ženy-A“. V juniorské kategorii zvítězil místní kvalitní závodník Pavel Hrdina, člen klubu ABK-BRAVO, který se letos úspěšně prezentuje v rámci ČR i Evropy, dále: za juniorky Hana Syrová za Atletiku Albrechtice, „muži-B“ Zdeněk Moravčík z DCT Litomyšl, „muži-C“ Miroslav Krupička z JISKRY Ústí nad Orlicí, „muži-D“ Ota Sadílek z Atletiky Albrechtice a „muži-E“ František Zálešák z KD Havířov. V kategorii „ženy-B“zvítězila Renata Ouřecká z Atletiky Albrechtice, za „ženy-C“ Miloslava Vraštilová z Jilemnice.

Pořadatelé ABK BRAVO děkují především vedení základní školy za zapůjčení prostoru , dále školní jídelně za přípravu občerstvení, sponzorům, obci Jamné nad Orlicí a všem, kteří byli ochotni pomoci ke zdárnému průběhu závodu. Dík patří i účastníkům a divákům, kteří nelitovali čas a svoji přítomností přispěli k pěkné atmosféře.

Rádi Vás přivítáme na dalším ročníku v září 2008.

vedení běžeckého klubu
ABK-BRAVO Jablonné nad Orlicí

Vrámci rozšíření sportovní činnosti nabízíme tréninkové hodiny tenisu-tenisová hala a v zimním období výuku lyžování pro děti od tří let i dospělé. Zájemci kontaktujte J.Dolečka -recepce.

Zdravotní koutek v naší firmě

Health – keeping nook in IB

Zdraví? Co je pro nás zdraví. Žijeme ve světě zmatků a problémů, kde nic není jisté. A přestože si můžeme vše koupit, stále si pokaždé přejeme hlavně to zdraví a štěstí.

Firma Isolit-Bravo se rozhodla, že svým spolupracovníkům přispěje k udržování fyzické zdatnosti, udržování zdraví a zdravotního stavu. V prostorách u jídelny vybudovala zdravotní koutek, kde si každý spolupracovník může na informativních nástěnkách přečíst o krevním tlaku, zdravé stravě, diety a jak je naše tělo přijímá. Dále se tam můžete dočíst o BMI (Body Mass Indexu), díky tomu si můžete sami spočítat zda je Vaše tělesná váha na normě, nebo jestli máte podváhu či trpíte nadváhou.

Firma pro své spolupracovníky v prostoru u jídelny umístila i přístroj na změření tepové frekvence. Také je tam umístěná váha, kde si každý zaměstnanec může zkontrolovat svou tělesnou hmotnost. Dále tam je nový magnetický crossový trenažér, na kterém si můžete zacvič. Na crossovém trenažéru je umístěn pod řídítky digitálním modem, na kterém si můžete zjistit rychlost jakou provádíte cvik, jak dlouho již cvičíte, Vaši zdolanou vzdálenost, spálené kalorie či Váš puls.

Zdraví je jedna z mnoha věcí, které nekoupíme, a proto bychom o ně měli pečovat. Na světě, ale existují poruchy, které si v důsledku nespokojenosti sami se sebou způsobujem sami. V některých případech jsou to tak závažné poruchy přijímání stravy, že považuji za důležité, se o těch nejzávažnějších zmínit.

Tyto civilizační poruchy se odvíjející od špatného stravování:

Mentální anorexie:

Je porucha charakterizována úmyslným snižováním tělesné hmotnosti. Nemocní s anorexií neodmítají jídlo protože by neměli chuť, ale proto, že nechtějí jíst, i když to někdy popírají a vymýšlí si různé důvody, proč jíst „nemohou“. Tato porucha vede často až k hladovění a v nejkrajnějších případech až k úmrtí.

Nemoc, postihuje zejména dívky v dospívajícím věku. Dospívající dívky obvykle spojují vyhublou štíhlost s osobní spokojeností a společenským úspěchem. Celkem 60% žije s denním strachem z nadváhy. Dívky se často chtějí srovnávat s top modelkami, které lze vidět v televizi a, které přitom z 80% trpí mentální anorexií či bulimií.

Mentální anorexie se vyznačuje:

Odmítáním udržovat svou tělesnou hmotnost na či nad minimální váhou vzhledem k věku a výšce, BMI (Body Mass Index) klesne pod 17,5. Nízkou hmotnost si nemocný způsobuje sám odmítáním jídla, cvičením, zvracením či užíváním projímadel.

Popíráním tělesné podváhy, narušeným vnímáním svého těla – navzdory podváze si nemocný připadá normální či tlustý.

U dívek a žen v době menstruace – nepřítomnost nejméně tří po sobě jdoucích menstruačních cyklů.

Mentální anorexie způsobuje tyto zdravotní problémy:

Zvýšená citlivost na chlad, zácpa, chudokrevnost, pocity nevolnosti spojené se zmenšením žaludku, os-

Sport

teoporóza, srdeční obtíže, poškození jater, odvápnění kostí, nespavost, psychické problémy, vypadávání vlasů, výrazné zhoršení pleti, růst ochlupení po celém těle.

Bulimie:

Bulimie obdobně jako mentální anorexie postihuje dívky v dospívajícím věku. Jde o obdobnou poruchu stravování. U mentální anorexie dívky trpí nechutí, jídlo se jim hnusí. U bulimie se dívky nají, velmi často až přejídají. Následuje pocit viny, že toho moc snědly, že jsou tlusté, a tak si dávicí reflex vyvolávají prstem či jiným předmětem. Jejich tělo si na tento cyklus – „jídlo a následné zvracení" zvykne, poté už i dávicí reflex nemusejí vyvolávat uměle, dávicí reflex přichází po každém jídle sám. Odhalení bulimie je zdaleka těžší než odhalení mentální anorexie. Na bulimii nás upozorní až nárazově velké ztráty jídla, nálezy projímadel či známky zvracení.

Bulimie způsobuje tyto zdravotní problémy:

Zvýšená citlivost na chlad, únavnost, oslabený krevní oběh, osteoporóza, přejídání způsobuje pocit plnosti a nadmutosti, plynatost, pocit nevolnosti, zácpa, průjem, hypoglykemie, otoky slinných žláz pod čelistí.

Nehrajme si se svým zdravím, neexperimentujme co vše naše tělo vydrží. Jednoho dne naše tělo řekne dost, ale to už pro jakoukoliv nápravu může být pozdě. Jezte vše nač máte chuť a na oplátku tělu dodejte trochu pohybu. Využijte možností, které Vám nabízí firma, zúčastněte se sportovních akcí, které pro vás pořádá a využijte i zdravotního koutku.

Monika Lorencová
Referentka PZP

Můj nejlepší kulturní zážitek

Můj nejlepší kulturní zážitek

My best cultural experience

V neděli 26.srpna 2007 se konal ve zdejším chrámu Páně, zasvědcenému apoštolu Bartoloměji, benefiční koncert hudby barokních mistrů.

Interpreti tohoto koncertu byli houslová virtuoska paní Gabriela Demeterová a varhanní mistr pan Pavel Černý.

Při zahájení bylo připomenuto, že sama paní Demeterová navrhla panu Černému uspořádat tento koncert na záchranu barokního kostela, který je nepřehlédnutelnou dominantou našeho města. Opakovaně jí totiž vyprávěl, jak rád jezdí do zdejšího malebného kraje, do města, které je mu tolik blízké.

Koncert byl neobyčejně zajímavý jak přednesem, tak i skladbami. Nemalou část posluchačů tvořili sponzoři s rodinnými příslušníky, kteří již před koncertem přispěli finančně na opravu střechy kostela. Pro tyto účastníky se konalo po koncertě setkání na faře, kterého se zúčastnili oba interpreti.Hlavním sponzorem byla naše firma ISOLIT BRAVO.

Samotný koncert trval i s dvěma přídavky 1,5 hodiny. Na závěr posluchači povstali a potleskem poděkovali za mimořádný zážitek.

Poděkování patří nejen sponzorům, ale i zúčastněným, kteří přispěli na tuto barokní památku, která je místem setkávání a loučení.

Bednářová Marta
pilotní pracovnice Montáže D3

Můj nejlepší kulturní zážitek

Pozdrav od pana Pytlíka

Krulišák a Rozvodnice jsou horští duchové, kteří se občas tu a tam objevují (podobně jako Krakonoš, Rampušák nebo Praděd). Krulišák vládne horám Králického Sněžníku a Rozvodnice zastává odpovědnou funkci vládkyně vnitrozemských vod a sídlí na křižovatce hlavního evropského rozvodí na hoře Klepý v pohoří Králického Sněžníku. Tvoří osobitou téměř nerozlučnou dvojici. Je možné, že je někdy při svých horských toulkách někdy potkáte. Vzácně se objevují i při některých společenských akcích….

Vedení společnosti Isolit-Bravo pořádá tradiční

FIREMNÍ VEČÍREK NA ZÁVĚR PRACOVNÍHO ROKU 2007,

který se uskuteční v pátek 14. 12. 2007 v sálech restaurace U Novotnů v Mistrovicích. Začátek je v 19.00 h - k tanci a poslechu hraje DJ Luděk Horálek, ukončení akce v 01.30 hodin. Bohaté občerstvení zajištěno.

Jste srdečně zváni!

ODJEZDY AUTOBUSŮ

NA AKCI:

Odjezd autobusů od Isolitu-Bravo v 18.00, 18.20 a 18.40 hodin.

Spoj pro polské spolupracovníky:

Smreczyna	18.20
Miedzylesie	18.15
Roztoki	17.45
Gajnik	17.50
Michalowice	17.55
Goworów	18.00
Szklarnia	18.05

Z AKCE:

22.30 - Odjezd autobusu směr Jablonné n.O..
01.30 Odjezdy ostatních spojů z akce:

Trasa A) Bystřec, Výprachtice, Horní Čermná,Dolní Čermná, Lanškroun.

Trasa B) Sobkovice, Mistrovice, Letohrad, Dolní Dobrouč, Hnátnice, Ústí nad Orlicí, Žamberk.

Trasa C) Jamné, Těchonín, Mladkov, Lichkov, Králíky, Č.Voda.

Trasa D) Polská republika.

Pozn.: Všechny spoje projíždějí přes Jablonné n.O..

Prostor pro poznámky

Prostor pro poznámky

Prostor pro poznámky

HLEDÁTE UPLATNĚNÍ?

ZAOSTŘETE NA BRAVO!

✓ přístup k nejmodernějším technologiím
✓ nadstandardní mzdové ohodnocení
✓ prověřený plán nástupní praxe
✓ rozsáhlý sociální program
✓ profesní růst

... a mnohem více!

www.isolit-bravo.cz
kariera@isolit-bravo.cz

BRAVO

ISOLIT - BRAVO: YOUR PARTNERS TO TURN YOUR IDEAS INTO REALITIES

Jméno, adresu, pracoviště a velkým tiskacím písmem tajenku, napište na druhou stranu tajenky.

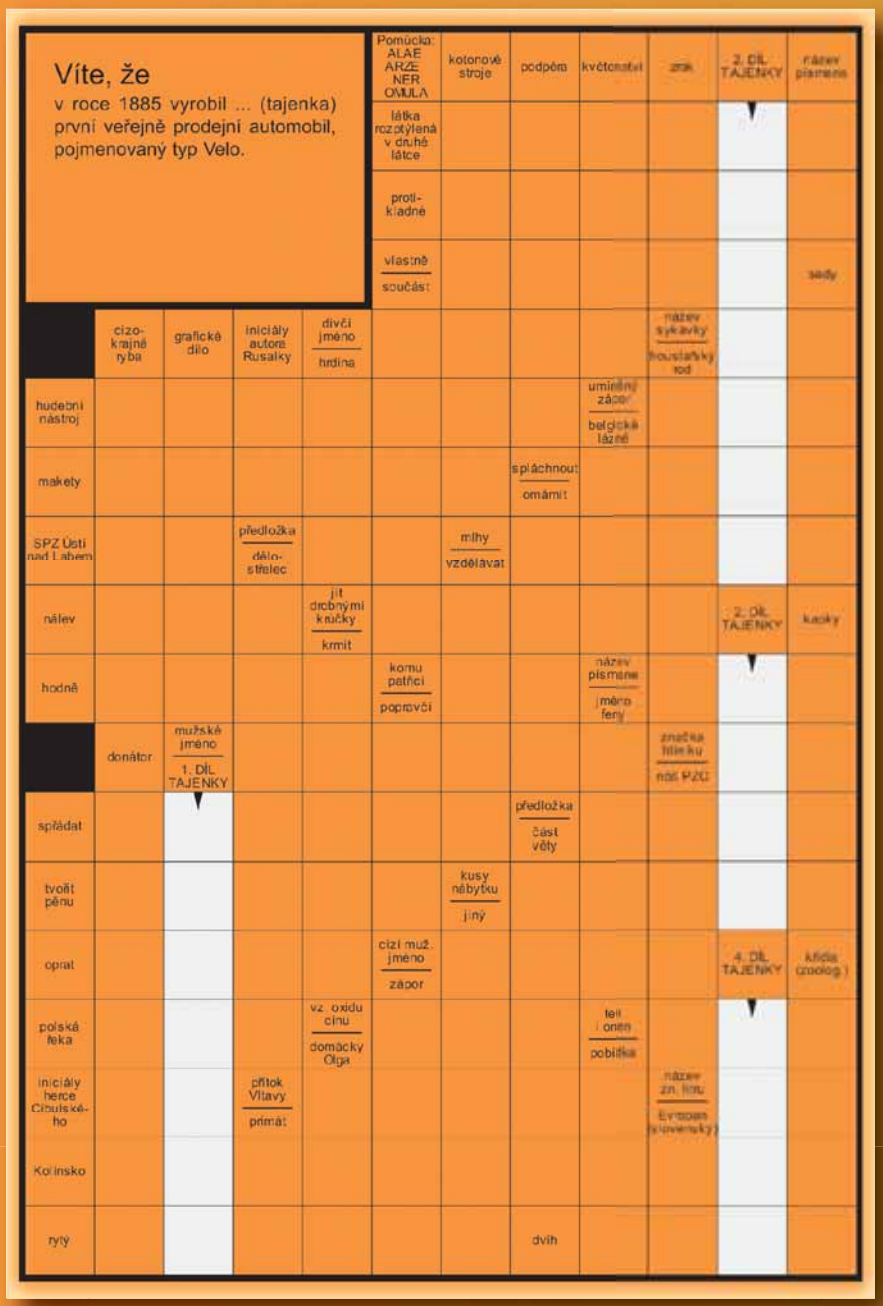

Vyluštěnou tajenku vložte do boxu na recepci do 15.1.2008.
Vylosovaných tenktokrát 6 výherců vyhrává:

1.Bravosku
2.Konvici Nineth
3.Fén Kačer
4.Kulmofén Bravo
5.Diodovou svítilnu Bravo
6.Diodovou svítilnu Bravo

Tiráž:
Tento časopis vydává firma Isolit-BRAVO pro své zaměstnance a jejich rodiné příslušníky. Distribuce probíhá zdarma uvnitř výrobního závodu. Do občasníku může přispět kdokoli ze zaměstnanců a na jakékoli téma. Vedení firmy si vyhrazuje právo odmítnout články, které odporují dobrým mravům, zákonům ČR nebo poškozují pověst firmy. Příspěvky předávejte nejlépe v digitální formě pomocí mailu na adresu stepanek@isolit-bravo.cz. Pracovníci, kteří nemají přístup k počítači, mohou odevzdat příspěvek i v ručně psané podobě.

Tisk:
Tisk AS, s.r.o., Hradecká 597, 551 38 Jaroměř
Grafická úprava:
Voslař Libor
www.tiskas.cz

BRAVO